

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ KONSOLIDOVANOG
MESSER TEHNOGAS A.D ZA 2014.GODINU**

Beograd, april 2015.

S A D R Ź A J:

I. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA	5
1. Finansijski izveštaj za 2014. godinu	5
1.1. Bilans stanja	6
1.2. Bilans uspeha	9
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine	11
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu	12
1.5. Izveštaj o ostalom rezultatu.....	13
1.6. Napomene uz finansijske izveštaje	14
2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2014. godinu (u celini)	58
II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2014. GODINU ZA KONSOLIDOVANO PREDUZEĆE “MESSER TEHNOGAS”	124
1. Opšti podaci.....	125
2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura pravnog lica	126
3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima	127
4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo.....	131
5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite	131
6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljenje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti	132
7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema	132
8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima	132
9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja.....	132
10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine.....	133
11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija	133
12. Postojanje ogranaka.....	134
13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja	134
14. Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	135

- Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan 135
- Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom 135
- Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja..... 135

III. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA 136

IV. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA (u celini) 136

V. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA (u celini) 136

VI. NAPOMENA 136

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011), člana 29 i 30 Zakona o računovodstvu („Službeni glasnik RS“ broj 62/2013) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ a.d., iz Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ KONSOLIDOVANOG
MESSER TEHNOGASA ZA 2014.GODINU

I. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. Finansijski izveštaj za 2014. godinu

- **Bilans stanja**
- **Bilans uspeha**
- **Izveštaj o tokovima gotovine**
- **Izveštaj o promenama na kapitalu**
- **Godišnji izveštaj o ostalom rezultatu**
- **Napomene uz finansijski izveštaj)**

BILANS STANJA

na dan 31.12.2014.

Grupa računa	Pozicija	AOP	Napomena	u hiljadama dinara	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	AKTIVA				
00	A. Upisani a neplaćeni kapital	0001			
	B. Stalna imovina (003+011+021+026+035)	0002		8.015.023	7.813.907
01	I. Nematerijalna imovina (004+005+006+007+008+009)	0003	25	12.968	6.458
010 i deo 019	1. Ulažanja u razvoj	0004			
011 i 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softveri i ostalo	0005			
013 i deo 019	3. Gudvil	0006			
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007	25	12.968	6.458
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			
02	II. Nekretnine, postrojenja i oprema (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		7.756.011	7.563.486
020 i 021	1. Zemljište	0011	26	275.188	227.826
022	2. Građevinski objekti	0012	26	568.652	970.206
023	3. Postrojenja i oprema	0013	26	4.866.968	4.976.575
024	4. Investicione nekretnine	0014	27	85	134
025	5. Ostele nekretnine, postrojenja i oprema	0015	26	500	500
026	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016	26	1.970.282	638.094
027	7. Ulažanja u tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017		0	0
028	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	26	74.336	750.151
03	III. Biološka sredstva	0019			
030 i 031	1. Sume i višegodišnji zasadi	0020			
032	2. Osnovno stado	0021			
037	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04 i deo 049	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		246.044	243.963
040 i deo 049	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025			
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkim poduhvatima	0026		0	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	28	590	590
deo 043 i deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim, zavisnim pravnim licima	0028			
deo 043 i deo 044 i deo 050	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030		12.304	
045 i deo 050	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dopeća	0032			
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	29	233.150	243.373
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		0	0
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
51 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
52 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
53 i deo 059	4. Potraživanja od prodaje po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
54 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	0039			
55 i deo 059	6. Sporna i sumljiva potraživanja	0040			
56 i deo 059	6. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
298	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042		16	369
	G. OBRTNA IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		5.638.264	5.298.186
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	30	408.718	523.855
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventa	0045	30	91.575	70.781
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046	30	41.728	54.208
12	3. Gotovi proizvodi	0047	30	33.191	31.435
13	4. Roba	0048	30	89.130	122.529
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049		0	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	30	153.094	244.902
20	II POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	31	1.767.891	1.998.625
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052			
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053	31	1.686	
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	0054			
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	0055	31	213.242	246.510
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	31	1.183.561	1.649.620
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	31	369.402	102.495
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058	31		
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059		237.729	195.639
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	31	4.415	18.804
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	0061		0	

23 osim 236 do 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	32	2.836.661	1.710.975
230 I DEO 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063			
231 I DEO 239	2. kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064			
232 I DEO 239	3. kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065		7.311	8.038
233 I DEO 239	4. kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066		0	
234, 235, 239 I DEO 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067		2.829.350	1.702.937
24	VII. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	0068	33	348.443	666.725
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069		11.046	156.946
28 OSIM 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	34	23.361	26.617
	D. UKUPNA AKTIVA=POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		13.653.303	13.112.462
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0072	44	37.264	79.553
	PASIVA				
	A. KAPITAL 0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421)>0 =(0071-0424-0441-0442)	0401	36	12.064.965	11.308.986
30	A. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	35	1.884.234	1.885.350
300	1. Akcijski kapital	0403		1.865.984	1.866.369
301	2. udeli društva s ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. zadužni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409		13.371	14.102
309	8. Ostali osnovni kapital	0410		4.879	4.879
31	II. UPISANI I NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
047 I 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412			
32	IV. REZERVE	0413		1.282.231	1.282.372
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414		439.545	203.897
33 osim 330	VI. NERIALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potraživanja salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. Neralizvani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovni saldo računa grupe 33 osim 330)	0416			
34	VIII. Neraspoređeni dobitak 0418+0419)	0417		8.524.186	8.002.598
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418		8.002.598	8.002.598
341	2. neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419		521.588	0
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. Gubitak (122+123)	0421		65.231	65.231
350	1. Gubitak ranijih godina	0422		65.231	11.112
351	2. Gubitak tekuće godine	0423			54.119
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		172.036	82.059
40	I. Dugoročna rezervisanja (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	37	58.023	76.327
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezeervisanja za troškove obnove prirodnih bogastava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429			
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430		56.500	75.424
402 I 409	6. ostala dugoročna rezervisanja	0431		1.523	903
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432	38	114.013	5.732
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435		107.965	
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440		6.048	5.732
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441		3.924	29.650
42 DO 49 (OSIM 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		1.412.378	1.691.767
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	39	190.825	650.041
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	0445	39	190.354	650.041
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446			
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja nemenjenih prodaji	0448			
424, 425, 426 I 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	39	471	0
430	II. PRIMENENI AVANSI, DEPOZITI I KUCIJE	0450		47.853	31.526

43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	O451	40	793.558	743.885
431	1. Dobavljači matična i zavisna pravna lica u zemlji	O452		0	
432	2. Dobavljači matična i povezna pravna lica u inostranstvu	O453			
433	3. Dobavljači ostala povezana pravna lica u zemlji	O454		0	
434	4. Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	O455		206.520	214.899
435	5. Dobavljači u zemlji	O456		539.669	501.534
436	6. Dovaljači u inostranstvu	O457		46.858	26.941
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	O458		511	511
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	O459	41	267.822	215.571
47	V. OBAVEZE PO OSOVU POREZA NA DODATNU VREDNOST	O460		27.886	7.054
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	O461	42	67.095	33.882
49 osim 498	VII Pasivna vremenska razgraničenja	O462	43	17.339	9.808
	D. GIBITAK IZNAD VREDNOSTI KAPITALA				
	D. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463)>0>0	O463		13.653.303	13.112.462
89	E. VANBILANSNA PASIVA	O464	44	37.264	79.553

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

M.P.

Zakoniti zastupnik

AL

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2014. do 31.12.2014.

u hiljadama
dinara

Grupa računa	Pozicija	AOP	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65 osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017))	1001		8.056.352	7.664.887
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	5	1.230.909	1.170.222
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5	22.356	13.389
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	1.063.103	1.015.119
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	5	145.450	141.714
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	6	6.691.213	6.397.920
610	1. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010			
611	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012			
613	4. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	6	1.452.546	1.320.849
614	5. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	6	5.014.710	4.930.124
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	6	223.957	146.947
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL	1016	7	1.042	
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	7	133.188	96.745
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55 i 62 i 63	IV. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029)	1018		6.665.460	6.514.238
50	1. Nabavna vrednost prodane robe	1019	9	717.439	588.224
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	1020	8	28.284	17.027
630	3. Povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	1021		71.513	76.995
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	1022		79.993	68.449
51 osim 513	5. Troškovi materijala	1023	10	533.763	548.861
513	6. Troškovi goriva i energije	1024	11	1.988.046	1.978.926
52	7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični troškovi	1025	12	1.042.566	1.062.652
53	8. Troškovi proizvodnih usluga	1026	13	843.254	836.413
540	9. Troškovi amortizacije	1027	14	989.401	960.609
541 do 549	10. Troškovi dugoročnih rezervisanja	1028		24.118	54.163
55	11. Nematerijalni troškovi	1029	16	546.677	509.963
	V. POSLOVNI DOBITAK 1001-1018)>0	1030		1.390.892	1.150.649
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001)>0	1031			
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI 1033+1038+1039)	1032	17	222.725	274.555
66 osim 662, 663,664	I. Finansijski prihodi od povezanih lica i ostali finansijski prihodi (1034+1035+1036+1037)	1033	17	20.747	900
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		1	
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		6.121	
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036			
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037		14.625	900
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	17	42.207	101.190
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	17	159.771	172.465

56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	18	94.206	222.063
56 osi 562 .563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTLI FINANSIJSKISI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041	18	1.544	683
560	1. Finasijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnih pravnih lica	1042			
561	2. Finasijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043			
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	1045		1.544	683
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	18	38.534	66.314
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PRAMA TREĆIM LICIMA)	1047	18	54.128	155.066
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		128.519	52.492
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049			
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	19	264.668	
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	20	1.076.884	1.130.328
67 i 68 OSIM 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	21	106.633	205.364
57 i 58 OSIM 583 i 585	K. OSTALI RAHODI	1053	22	69.191	100.778
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOZREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		744.637	177.399
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOZREIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056			
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAKVA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057	23	4.537	14.457
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058		740.100	162.942
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059			
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHODI PERIODA	1060	24	243.289	172.907
DEO 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	24		44.154
DEO 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	24	24.777	
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		521.588	
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			54.119
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIDPADA VEĆINSKIM ULAGAČIMA	1067			
	III. NETO GUBITAK KOJI PIPADA MNJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PIPADA VEĆINOKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. osnovna zarada po akciji	1070	45	1	0
	2. umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

Zakoniti zastupnik

[Handwritten signature]

Naziv i sedište: Messer Tehogas KONSOLIDOVANI, Beograd, Banjički put 62

Matični broj: 07011458; PIB: 100002942

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine

u hiljadama dinara

A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1do3)	3001	9.889.074	8.564.747
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	9.578.951	8.473.029
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	0	1.621
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	310.123	90.097
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1do5)	3005	7.542.585	7.353.239
1. Isplata dobavljačima i dati avansi	3006	5.730.629	5.507.558
2. Zarade naknade zarada i ostali rični rashodi	3007	959.439	1.018.228
3. Plaćene kamate	3008	1.266	9.728
4. Porez na dobit	3009	191.620	176.658
5. Plaćanje po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	659.631	641.067
III Neto priliv gotovine iz redovnih poslovnih aktivnosti	3011	2.346.489	1.211.508
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	3012		
B TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1do 5)	3013	75.062	754.220
1. Prodaja akcija i udela	3014	0	0
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnine, post. op	3015	20.664	139.750
3. Ostali finansijski plasmani	3016	6.973	515.317
4. Primljene kamate	3017	47.425	99.153
5. Primljene dividende	3018	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1do3)	3019	2.429.287	1.718.271
1. Kupovina akcija i udela	3020	0	0
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina opreme	3021	1.302.269	1.718.271
3. Ostali finansijski plasmani	3022	1.127.018	0
III neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3023		
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3024	2.354.225	964.051
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1do5)	3025	105.922	511.086
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	3027	102.095	510.714
3. Ostali dugoročni i kratk. ovaveze	3028	3.827	372
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1do6)	3031	489.862	618.619
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti	3033	489.862	618.619
3. Kratkoročni krediti	3034		
4. Ostale obaveze (odliv)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037		
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3038		
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3039	383.940	107.533
G SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	10.070.058	9.830.053
D SVEGA ODLIV GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	10.461.734	9.690.129
Đ NETO PRILIV GOTOVINE (3040-3041)	3042		139.924
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	391.676	
Ž GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	666.725	454.958
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	95.902	186.882
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	22.508	115.039
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	348.443	666.725

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

Zakoniti zastupnik

AK

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
ZA PERIOD OD 01.01.2014.-31.12.2014.

Opis	Komponente kapitala																		
	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	
Početni saldo na dan 01.01.2013.																			
a) dugovni saldo računa	4001	4018	4037	4055	11.112	4073	4091	4109	4127	4144	4161	4179	4197	4215	4233	4251	4269	4287	4305
b) potražni saldo računa	4002	1.885.789	4020	4038	1.282.239	4056	4074	4092	8.022.598	4110	576.831	4128	4146	4164	4182	4200	4218	4236	4254
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4003																		
a) ispravka na dugovnoj strani računa	4003	4021	4039	4057		4075	4093	4111	4129	4147	4165	4183	4201	4219	4237	4255	4273	4291	4309
b) ispravka na potražnoj strani računa	4004	4022	4040	4058		4076	4094	4112	4130	4148	4166	4184	4202	4220	4238	4256	4274	4292	4310
Korigovano početno stanje 01.01.2013.	4005		4023	4041	4059	11.112	4077	4095	4113	4131	4149	4167	4185	4203	4221	4239	4257	4275	4293
a) korigovano dugovno stanje računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4005		4023	4041	4059	11.112	4077	4095	4113	4131	4149	4167	4185	4203	4221	4239	4257	4275	4293
b) korigovano početno stanje računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4005	1.885.789	4024	4042	1.282.239	4060	4078	4096	8.022.598	4114	576.831	4132	4150	4168	4186	4204	4222	4240	4258
Promene u prethodnoj 2013. godini:																			
a) promet na dugovnoj strani računa	4007	439	4025	4043	4061	54.119	4079	4097	4115	372.934	4133	4151	4169	4187	4205	4223	4241	4259	4277
b) promet na potražnoj strani računa	4008		4026	4044	139	4062	4080	4098	4116		4134	4152	4170	4188	4206	4224	4242	4260	4278
Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2013.	4009		4027	4045	4063	55.231	4081	4099	4117	4135	4153	4171	4189	4207	4225	4243	4261	4279	4297
a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4009		4027	4045	4063	55.231	4081	4099	4117	4135	4153	4171	4189	4207	4225	4243	4261	4279	4297
b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4010	1.885.350	4028	4046	1.282.372	4064	4082	4100	8.022.598	4118	203.897	4136	4154	4172	4190	4208	4226	4244	4262
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4011		4029	4047	4065		4083	4101	4119	4137	4155	4173	4191	4209	4227	4245	4263	4281	4299
a) ispravka na dugovnoj strani računa	4011		4029	4047	4065		4083	4101	4119	4137	4155	4173	4191	4209	4227	4245	4263	4281	4299
b) ispravka na potražnoj strani računa	4012		4030	4048	4066		4084	4102	4120	4138	4156	4174	4192	4210	4228	4246	4264	4282	4300
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014.	4013		4031	4049	4067	55.231	4085	4103	4121	4139	4157	4175	4193	4211	4229	4247	4265	4283	4301
a) korigovani dugovni saldo računa (3a+6a-6b) ≥ 0	4013		4031	4049	4067	55.231	4085	4103	4121	4139	4157	4175	4193	4211	4229	4247	4265	4283	4301
b) korigovani potražni saldo računa (3b-6a+6b) ≥ 0	4014	1.885.350	4032	4050	1.282.372	4068	4086	4104	8.022.598	4122	203.897	4140	4158	4176	4194	4212	4230	4248	4266
Promet u tekućoj 2014. godini:																			
a) promet na dugovnoj strani računa	4015	1.116	4033	4051	141	4069	4087	4105	4123	4141	4159	4177	4195	4213	4231	4249	4267	4285	4303
b) promet na potražnoj strani računa	4016		4034	4052		4070	4088	4106	521.588	4124	235.048	4142	4160	4178	4196	4214	4232	4250	4268
Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2014.	4017		4035	4053		4071	4089	4107	8.524.189	4126	439.545	4144	4162	4180	4198	4216	4234	4252	4270
a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4017		4035	4053		4071	4089	4107	8.524.189	4126	439.545	4144	4162	4180	4198	4216	4234	4252	4270
b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4018	1.884.234	4036	4054	1.282.231	4072	4090	4108	8.524.189	4126	439.545	4144	4162	4180	4198	4216	4234	4252	4270

Izveštaj o ostalom rezultatu

za period od 01.01.2014. do 31.12.2014.

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA			
I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	521.588	
III. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		54.119
B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK			
a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućem periodu			
1. promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			
a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003	235.648	
b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		372.934
2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu plana definisanih primanja			
a) dobici	2005		
b) gubici	2006		
3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
a) dobici	2007		
b) gubici	2008		
4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostelim sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			
a) dobici	2009		
b) gubici	2010		
b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budim periodima			
1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			
a) dobici	2011		
b) gubici	2012		
2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			
a) dobici	2013		
b) gubici	2014		
3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanih tokova			
a) dobici	2015		
b) gubici	2016		
4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			
a) dobici	2017		
b) gubici	2018		
I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)- (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019	235.648	
II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)- (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020		372.934
III. POREZI NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		
IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITA (2019-2020-2021) ≥ 0	2022	235.648	
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥ 0	2023		372.934
V. UKUPNI NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA			
I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥ 0	2024	757.236	
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥ 0	2025		427.053
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028)=AOP2024 ≥ 0 ili AOP2025 > 0	2026	757.236	427.053
1. Prepisan većinskim vlasnicima kapitala	2027	757.236	427.053
2. Prepisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

M.P.

Zakoniti zastupnik

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz konsolidovani finansijski
izveštaj za 2014.godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Društvo“) akcionastko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici. Godine 1992. Društvo je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore, U Toku 1997. godine, Društvo je transformisano u akcionarsko Društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997.godine, izvršena je dokapitalizacija Društva od strane „Messer Griesheim“ GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Društva. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Društva. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Matično Preduzeće u svome sastavu ima pet zavisnih preduzeća i to: Progas, Nikšić, Republika Crna Gora, Messer GTM, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Sarajevo, Bosna i Hercegovina i Messer Aligaz, Kartepe -Kocaeli, Turska, Messer Albagas, Tirana, Albanija.

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisno preduzeće	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine bio je sledeći:

Preduzeće	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Messer Tehnogas, Beograd	344	344
Progas, Nikšić	1	5
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	4	4
Messer BH Gas, Sarajevo	29	31
Messer Albagaz, Tirana	26	21
Messer Aligaz, Istanbul	69	69
Ukupno	473	474

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja redovne finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Društvo je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstven standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da jon sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvšnog direktora 03.04.2015. A pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni 22.01.2015.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obezvredenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obezvredenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Društvo nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2014.godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnom finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Društva, u kojima su konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo 100% vlasnik:

- Progas, Nikšić, Republika Crna Gora
- Messer GTM, Kosovska Mitrovica,
- Messer BH Gas, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
- Messer Aligas, Turska
- Messer Albagas, Albanija

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2014.	2013.
USD	99,4641	83,1282
EUR	120,9583	114,6421

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključen u konsolidaciju u odnosu na EUR:

Valuta	Prosečni 2014.	31.12.2014.	Prosečni 2013.	31.12.2013.
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	140,00	140,14	140,28	140,2
TRY	2,9046	2,8207	2,4979	2,9365

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2014. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivni, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvredivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2014	Procenjeni vek trajanja u godinama	2013	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterka oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i altati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine čiju fer vrednost je moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena (fer) vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

Na dan 31. decembra 2014. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Društvo nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina.

3.8. Biološka sredstva

Društvo nije imalo biološka sredstva na dan 31.12.2014.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Društvo nije imalo lizing na dan 31.12.2014.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 2 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2014. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2014. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisijonu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Društva, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobici po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobici od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnovne sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Skupština Republike Srbije je dana 15. decembra 2012. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica koji, između ostalog, predviđa povećanje poreske stope sa 10% na 15% počev od 1. januara 2013. godine. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaojima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Društva:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode,
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Društva da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse i
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2014. godine:

U hiljadama	EUR	CHF	USD	GBP	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	79.121	0	0	0	269.322	348.443
Potraživanja	669.383	0	0	0	1.098.508	1.767.891
Kratkoročni finansijski plasmani	1.057.175	0	0	0	1.779.486	2.836.661
Učeće u kapitalu	0	0	0	0	590	590
Dugoročni plasmani	245.454					245.454
Ostala potraživanja		0	0	0	276.551	276.551
Ukupno	2.051.133	0	0	0	3.424.457	5.475.590
	0				0	
Kratkoročne finansijske obaveze	107.965				82.860	190.825
Obaveze iz poslovanja	199.581	0	796	0	593.181	793.558
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	114.013	114.013
Ostale obaveze	121	0	0	0	427.874	427.995
Ukupno	307.667	0	796	0	1.217.928	1.526.391
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2014.	1.743.466	0	-796	0	1.880.943	3.949.199

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2013. godine:

U hiljadama RSD	EUR	USD	GBP	CHF	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	144.793	0	411	0	521.521	666.725
Potraživanja	470.262	0	0	0	1.528.363	1.998.625
Kratkoročni finansijski plasmani	1.489.775	0	26.024	0	195.176	1.710.975
Učeće u kapitalu	0	0	0	0	590	590
Dugoročni plasmani	243.373					243.373
Ostala potraživanja		0	0	0	398.006	398.006
Ukupno	2.348.203	0	26.435	0	2.643.656	5.018.294
Kratkoročne finansijske obaveze					650.041	650.041
Obaveze iz poslovanja	72.912	333	2.328	281	668.031	743.885
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	5.732	5.732
Ostale obaveze	229	0	0	0	297.612	297.841
Ukupno	73.141	333	2.328	281	1.621.416	1.697.499
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2013.	2.275.062	-333	24.107	-281	1.022.240	3.320.795

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2014	2013
Finansijska sredstva	3.082.115	1.954.348
Finansijske obaveze	304.838	655.773
Razlika	2.777.277	3.079.747
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	348.443	666.725
Finansijske obaveze		
Razlika	348.443	666.725

Društvo ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2014. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	348.443	0	0	0	348.443
Potraživanja	1.696.588	71.303	0	0	1.767.891
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.661	0	0	0	2.836.661
Učešća u kapitalu	0	0	0	590	590
Dugoročna potraživanja	0	0	0	245.454	245.454
Ostala potraživanja	23.202	15.371	27.584	210.395	276.551
Ukupno	4.904.894	86.673	27.584	456.439	5.475.590
Kratkoročne finansijske obaveze		650.041	0	0	190.825
Obaveze iz poslovanja	703.181	90.378	0	0	793.558
Dugoročne obaveze	0	0	114.013	0	114.013
Ostale obaveze	427.995		0	0	427.995
Ukupno	1.131.176	740.419	13.173.276	0	1.526.391
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2014	3.773.718	-653.745	13.145.692	456.439	3.949.199

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2013. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 god	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	666.725	0	0	0	666.725
Potraživanja	1.881.176	117.449	0	0	1.998.625
Kratkoročni finansijski plasmani	1.710.975	0	0	0	1.710.975
Učeće u kapitalu	0	0	0	590	590
Dugoročni plasmani	0	0	0	243.373	243.373
Ostala potraživanja	71.784	63.953	51.875	210.395	398.006
Ukupno	4.330.659	181.402	51.875	454.358	5.018.294
Kratkoročne finansijske obaveze		650.041	0	0	650.041
Obaveze iz poslovanja	678.344	65.541	0	0	743.885
Dugoročne obaveze	0	0	5.732	0	5.732
Ostale obaveze	297.841		0	0	297.841
Ukupno	976.185	715.582	5.732	0	1.697.499
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2013.	3.354.474	-534.180	46.143	454.358	3.320.795

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Društvo od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Na dan 31. decembra 2014. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima iskazanih u Napomeni br.33 što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014	2013
Kupci u zemlji - bruto	2.320.979	3.077.275
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	590.331	198.048
- ostali bruto	252.438	409.981
Ispravka vrednosti kupaca	-1.395.857	-1.686.679
Ukupno	1.767.891	1.998.625

Najveći kupac Društva je Železara Smederevo. Železara značajno učestvuje u prihodima Društva i u potraživanjima od kupaca. Na dan 31.12.2014. potraživanje od Železare Smederevo je 418.224. hiljade RSD. U spornim potraživanjima, koja su 100% ispravljena njaveće je potraživanje prema Sartidu Smederevu u vrednosti od 261.588 hiljada RSD

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

u hiljadama RSD	Ispravka vrednosti		Ispravka vrednosti	
	Bruto	2014	Bruto	2013
Nedospela potraživanja	1.281.335	0	1.348.548	0
Docnja od 0-30 dana	379.037	371	336.510	1.624
Docnja od 31-60 dana	100.183	562	288.876	1.223
Docnja od 61-90dana	84.422	76.153	264.575	250.338
Docnja od 91-180 dana	192.955	192.955	334.592	325.046
Docnja od 181-360 dana	221.440	221.440	199.605	197.428
Docnja preko 360	904.377	904.377	912.597	911.020
Ukupno	3.163.748	1.395.857	3.685.304	1.686.679

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014	2013
Stanje 01. januara	1.686.679	1.388.341
Povećanje	8.132	254.916
Kursne razlike	-34.286	43.422
Smanjenje	264.668	
Stanje 31. decembra	1.395.857	1.686.679

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Društva.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2014	2013
Ukupne obaveze	1.584.414	1.773.826
Minus: gotovisnki ekvivalenti i gotovina	348.443	666.725
Neto dugovanja	1.235.971	1.107.101
Sopstveni kapital	12.064.965	11.308.986
Kapital - Ukupno	12.064.965	12.416.087
Koeficijent zaduzenosti u %	10,24	8,92

*Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.

** Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.

*** Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Preduzeć smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Društvo smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	22.356	13.389
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1.063.103	1.015.119
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	145.450	141.714
Ukupno	1.230.909	1.170.222

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.452.546	1.320.849
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	5.014.710	4.930.124
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	223.957	146.947
Ukupno	6.691.213	6.397.920

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihod od premija subvencija i donacija	1.042	
Prihodi od zakupnina	73.462	63.984
Ostali poslovni prihod	59.726	32.761
Ukupno	134.230	96.745

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihod od aktiviranja robe	18.515	8.042
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	9.769	8.985
Ukupno	28.284	17.027

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2014	2013
Nabavna vrednost prodate robe	717.439	588.224
Ukupno	717.439	588.224

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi materijala za izradu	435.123	460.395
Troškovi ostalog materijala	20.300	88.466
Troškovi rezervnih delova	68.068	
Troškovi alata i sitnog inventara	10.272	
Ukupno	533.763	548.861

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi energije i goriva	1.988.046	1.978.926
Ukupno	1.988.046	1.978.926

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	750.320	746.277
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	195.403	179.687
Troškovi naknada po ugovoru o delu	19.209	19.227
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	3.438	12.694
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	4.864	104.767
Troškovi naknade fizičkim licima	1.641	
Ostali lični rashodi i naknade	67.691	
Ukupno	1.042.566	1.062.652

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi transportnih usluga	567.875	576.480
Troškovi usluga održavanja	110.935	117.854
Troškovi zakupnina	46.574	49.405
Troškovi sajma	490	755
Troškovi reklame i propagande	12.831	9.864
Troškovi ostalih usluga	104.549	82.055
Ukupno	843.254	836.413

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2014	2013
Nekretnine, postrojenja i oprema	986.986	944.215
Nematerijalnih ulaganja	2.415	16.394
Ukupno	989.401	960.609

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi dugoročnih rezervisanja	24.118	54.163
Ukupno	24.118	54.163

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi neproizvodnih usluga	372.782	359.820
Troškovi reprezentacije	9.353	14.497
Troškovi premija osiguranja	36.333	30.096
Troškovi platnog prometa	4.586	2.396
Troškovi članarina	2.470	1.989
Troškovi poreza	40.009	25.467
Ostali nematerijalni troškovi	81.144	75.698
Ukupno	546.677	509.963

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	1	
- ostala povezana lica	6.121	
Prihodi od kamata	42.207	101.190
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	158.233	172.465
- efekti valutne klauzule	1.539	
Ostali finansijski prihodi	14.624	900
Ukupno	222.725	274.555

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Rashodi kamata	38.534	66.314
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	49.710	155.066
- efekti valutne klauzule	4.418	
Ostali finansijski rashodi	1.544	683
Ukupno	94.206	222.063

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od usklađenja vrednosti potraživanja	264.668	0
Ukupno	264.668	0

Preduzeće je u 2014 godini naplatilo potraživanja Železara Smederevo. Deo tih naplaćenih potraživanja je iz 2013. godine i tada je u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima urađeno obezvređenje potraživanja.

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2014	2013
Obezvredenje imovine	1.068.752	875.412
Obezvredenje potraživanja	8.132	254.916
Ukupno	1.076.884	1.130.328

Preduzeće je izvršilo test obezvredenje učešća u kapitalu Messer Albagaz Turska u skladu sa zahtevima Međunarodnih računovodstvenih standarda. Tom prilikom utvrđena je negativna nadoknadiiva vrednost investicije u društvo Messer Aligaz Turska. Preduzeće je izvršilo obezvredenje plasmana u iznosu od 1.209.584 hiljada RSD u pojedinačnom finansijskom izveštaju.

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	31.589	149.384
Dobici od prodaje materijala	2.245	868
Viškovi	0	128
Naplaćena otpisana potraživanja	0	
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	
Prihodi od smanjenja obaveza	10.411	358
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	31.713	30.253
Ostali prihodi	30.675	24.373
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja		
Ukupno	106.633	205.364

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	20.550	53.594
Gubici od prodaje materijala	884	
Manjkovi	5.464	858
Rashodi ugovorene zaštite	0	29.809
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	10.535	
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	9.487	7.025
Ostali nepomenuti rashodi	22.271	9.492
Ukupno rashodi	69.191	100.778

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	11.267	
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	15.804	14.457
Ukupno/ gubitak	4.537	14.457

24. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2014	2013
Tekući poreski rashodi	243.289	172.907
Odloženi poreski rashodi		44.154
Odloženi poreski prihodi	24.777	
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	218.512	217.061

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2014	2013
Dobit pre oporezivanja	740.100	162.942
Obračunati porez po stopi od 15%	111.015	24.441
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	27.845	23.756
Ostale trajne razlike	221.606	223.517
Poreska oslobođenja	(117.177)	(98.807)
Obračunati tekući porez po umanjenju	243.289	172.907
Efekti odloženih poreza	(24.777)	44.154
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski rashod	218.512	217.061
Efektivna poreska stopa	30%	133%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2014. godine Društvo nije priznalo odložena poreska sredstva koja se odnose na poreske kredite u iznosu od 752.224 hiljada RSD, usled neizvesnosti da li će postojati dovoljan oporezivi dobitak u budućim periodima na teret koga bi se moglo izvršiti priznavanje prenetih poreskih kredita.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

U hiljadama RSD	2014			2013		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava		3.924	3.924		29.650	29.650
Ostali poreski kredit	16		16	369		369
Odložena poreska obaveza, neto	16	3.924	3.908	369		29.281

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 1. januara 2013.	26.350	70.992			97.342
Povećanja u toku godine	1.970	4.857			6.827
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Zatvaranje datih avansa					
Ostalo- kursne razlike	-3.575	-3.278			-6.853
Stanje na 31. decembra 2013.	24.745	72.571			97.316
Povećanja u toku godine		2.079			2.079
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi		822			822
Zatvaranje datih avansa					
Ostalo- obezvređenje	-16.744	-45.166			-61.910
Stanje na 31. decembra 2014.	8.001	30.306			30.594
Akumulirana ispravka vrednosti					
Stanje 1. januara 2013.	20.604	55.976			76.580
Amortizacija za tekuću godinu	4.961	11.433			16.394
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Ostalo-kursne razlike	-2.455	339			-2.116
Stanje na 31. decembra 2013.	23.110	67.748			90.858
Amortizacija za tekuću godinu		2.415			2.415
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Ostalo- obezvređenje	-15.109	-52.825			
Stanje na 31. decembra 2014.	8.001	17.338			25.339
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013. godine	1.635	4.823			6.458
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine	0	12.968			12.968

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi i avansi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	UKUPNO
Nabavna vrednost							
Stanje na dan 1. januara 2013.	225.643	1.853.085	12.903.431	500	419.812	13.499	15.415.970
Povećanja u toku godine	1.863	27.431	574.145		1.218.395		1.821.834
Otuđenja i rashodovanja		5.932	87.055		4.767	10.076	107.830
Kursne razlike		-106.187	-420.822		-5.837		-532.846
Prenosi	320	85.144	199.453		-239.358		45.559
Obezvredenje imovine			-864.058				864.058
Stanje na 31. decembra 2013.	227.826	1.853.541	12.305.095	500	1.388.245	3.423	15.778.630
Povećanja u toku godine	31.021	18.562	544.658		779.061		1.373.302
Otuđenja i rashodovanja	338	11.916	68.741				80.995
Kursne razlike		12.889	-131.466		16.035		-102.542
Prenosi	16.679	18.156	76.763		-112.420		-822
Zatvaranje datih avansa							0
Obezvredenje imovine		-444.927	-597.654		-26.303		-1.068.884
Stanje na 31. decembra 2014.	275.188	1.446.305	12.128.655	500	2.044.618	3.423	15.898.689
Akumulirana ispravka vrednosti							
Stanje 1. januara 2013.		819.708	6.749.615			4.543	7.573.866
Amortizacija za tekuću godinu		46.562	897.093			560	944.215

“MESSER TEHNOGAS” AD
Napomene uz finansijske izveštaje

Otuđenja i rashodovanja		622	49.675			1.680	51.977
Kursne razlike		-7.178	-268.513				-275.691
Prenosi		24.865					24.865
Ostalo							
Stanje na 31. decembra 2013.		883.335	7.328.520	0	0	3.423	8.215.278
Amortizacija za tekuću godinu		40.565	946.421				986.986
Otuđenja i rashodovanja		8.576	64.229				72.805
Kursne razlike		-37.671	-949.025				-986.696
Prenosi							
Stanje na 31. decembra 2014.		877.653	7.261.685	0	0	3.423	8.142.761
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013. godine	227.826	970.206	4.976.575	500	1.388.245	0	7.563.352
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine	275.188	568.652	4.866.968	500	2.044.618	0	7.755.926

Grupa je izvršila test obezvređenja Nekretnine postrojenja i opreme Društva koje se konsoliduje, Messer Albagaz Turska, definisane od strane rukovodstva kao posebne jedinice koja generiše gotovinu, u skladu sa zahtevima MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine. Tom prilikom utvrđena je negativna nadoknadiiva vrednost nepokretnosti i opreme u društvu Messer Aligaz Turska u iznosu od 1.068.884 hiljada RSD u 2014 godini i 864.058 hiljada RSD u 2013 godini.

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januara	17.708	63.267
Nabavke u toku godine		
Prenosi		-45.559
Stanje na dan 31. decembra	17.708	17.708
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januara 2013. godine	17.574	41.588
Amortizacija u toku godine	49	851
Prenosi		24.865
Stanje na dan 31. 12.	17.623	17.574
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	85	134

Na dan 31. decembra 2014. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Društvo nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina već su investicione nekretnine vrednovane po sadašnjoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Investicione nekretnine u Nišu i Kraljevu su date u zakup

Opis sredstava	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Knjig.vr.
MAŠINSKA ZGRADA K.P. 4173/1 P.B.1 ;675 m2	6.387.621,68	-6.387.621,68	0
ZGRADA UPRAVE - STARA K.P. 4173/1-2 P.B.3 ;270 m2	783.548,37	-783.548,37	0
ZGRADA MAŠINSKE RADIONICE K.P.4173/1 P.B.2 ;399 m2	323.639,57	-323.639,57	0
ANEX ISPITNE STANICE K.P. 4173/1 P.B.3 ;15 m2	62.456,82	-62.456,82	0
ZGRADA GARAŽ SA ARHIVOM K.P. 4173/1 P.B.5 ; 90 m2	73.812,67	-73.812,67	0
ZGRADA ISPITNE STANICE K.P. 4173/1 P.B.3 ;35 m2	85.168,32	-85.168,32	0
ZGRADA STOVARIŠTA PB-77 M2	709.735,70	-709.735,70	0
OGRADA ŽIČANA STOVARIŠTA L-104 M	45.423,17	-45.423,17	0
UPR.ZGR.SA RESTORANOM K.P. 4174 P.B.2 ;364 m2	2.753.774,68	-2.753.774,68	0
SPOLJNI PRIKLJUČAK ELEKTRIKE	743.802,91	-743.802,91	0
PRISTUPNI PUT SA ODV. C2H2	755.158,84	-715.542,84	39.616,00
ZGRADA UPRAVE I SAN. ČVOR kp.101;pb.4,6 - 101m2	630.245,39	-630.245,39	0
MAGACIN ZA KARBID C2H2 kp.7400 pb 2-139m2	1.004.985,88	-1.004.985,88	0
PRIRUČNI MAGACIN C2H2 kp.7400 pb 3 86m2 srušeno	215.759,48	-215.759,48	0
KANALIZ.INSTAL.C2H2	102.202,03	-102.202,03	0
SPOLJNI PRIKLJ.VOD.I KAN.C2H2	493.975,86	-493.975,86	0
OGRADA KRUGA C2H2	739.699,98	-694.089,98	45.610,00
POGON O2 - rekonstrukcija	511.516,45	-511.516,45	0
ZGRADA PRIZEMNA ZA POGON -rekonstrukcija	1.285.644,01	-1.285.644,01	0
UKUPNO	17.708.171,81	17.622.945,81	85.226,00

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljdama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljdama RSD	2014	2013
Ostali dugoročni plasmani	234.613	243.871
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	234.613	243.871
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-1.463	-498
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	233.150	243.373

30. ZALIHE

U hiljdama RSD	2014	2013
Materijal i rezervni delovi	91.575	70.781
Nedovršena proizvodnja	41.728	54.208
Gotovi proizvodi	33.191	31.435
Roba	89.130	122.529
Dati avansi	153.094	244.902
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	408.718	523.855

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljdama RSD	2014	2013
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci matično i zavisna pravna lica u zemlji		
Kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	1.686	0
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	213.242	246.510
Kupci u zemlji	2.320.979	3.077.275
Kupci u inostranstvu	627.841	361.519
Bruto potraživanja od kupaca	3.163.748	3.685.304
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	-1.137.418	-1.427.655
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	-258.439	-259.024
Ispravka vrednosti kupcaca	-1.395.857	-1.686.679
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	0	
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	1.686	0
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	213.242	246.510
Neto kupci u zemlji	1.183.561	1.649.620
Neto kupci u inostranstvu	369.402	102.495
Ukupno neto kupci	1.767.891	1.998.625

Druga potraživanja

U hiljdama RSD	2014	2013
Potraživanja od zaposlenih	556	182
Potraživanja za porez na dobit	1.246	11.825
Potraživanja za refundacije	2.144	
Ostala kratkoročna potraživanja	17.493	23.821
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	-17.024	-17.024
Kratkoročni finansijski plasmani neto	4.415	18.804

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljdama RSD	2014	2013
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica		
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica		
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	7.311	8.038
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.829.350	1.702.937
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	3.784	3.784
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	-3.784	-3.784
Ukupno	2.836.661	1.710.975

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2014	2013
Hartije od vrednosti	713	475
Dinarski tekući računi	268.061	520.664
Blagajna	216	217
Devizni tekući računi	79.121	145.204
Ostala novčana sredstva	332	165
Ukupno	348.443	666.725

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili beoniu za dinarska sredstva ili je vezana za eoniu ako se radi o deviznim sredstvima.

Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno i vrednost umanjena u iznosu od EUR 269 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine odnose se na sredstva deponovana na deviznim računima kod banke Montex banke kojoj je oduzeta dozvola na rad i nad kojom je pokrenut postupak stečaja.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Unapred plaćeni troškovi	7.827	17.096
Razgraničenje PDV		276
Ostala AVR	15.534	9.245
Ukupno	23.361	26.617

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2014. godine, akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Društva je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2014.

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Akcijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.072	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Društvo krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2014	2013
Akcijski kapital	1.865.984	1.866.369
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	14.102
Zakonske rezerve	367.036	367.177
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	8.524.186	8.002.598
Gubitak	65.231	65.231
Revalorizacione rezerve	439.545	203.897
Ukupno	12.064.965	11.308.986

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2014	2013
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	56.500	75.424
Ostala dugoročna rezervisanja	1.523	903
Ukupno	58.023	76.327

Na dan 31. decembra 2014. godine, Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2014. i 2013 godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01 2013. godine	97.364
Dodatna rezervisanja	1.924
Iskorišćena rezervisanja	4.501
Ukidanje u korist prihoda	19.363
Stanje na dan 31.12.2013. godine	75.424
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	3.941
Ukidanje u korist prihoda	14.983
Stanje na dan 31.12.2014. godine	56.500

38. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2014	2013
Dugoročne obaveze prema povezanim licima	107.965	
Ostale dugoročne obaveze	6.048	5.732
Ukupno	114.013	5.732

Pregled dugoročnih kredita i zajmova zajedno sa ulovima korišćenja i otplate, dati su u sledećem pregledu:

Dugoročne obaveze prema povezanim licima uzete su od povezanog lica Messer Finance SA Nemačka. Po kamatnoj stopi od 5% p.a.

Ostale dugoročne obaveze uzete su bez obračuna kamate

Dospeće navedenih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014	2013
Period otplate do 1 godine		
Period otplate od 1 do 5 godina	114.013	5.732
Period preko 5 godina		
Ukupno	114.013	5.732

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2014	2013
Kratkoročni finansijski krediti od ostalih povezanih lica	190.353	650.041
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	472	
Ukupno	190.825	650.041

Kratkoročni finansijski krediti uzeti su od ostalih povezanih lica odnose se na kredit uzet od Messer Mostara po kamatnoj stopi od 8% p.a.

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Dobavljači matična i zavisna pravna lica u zemlji	0	0
Dobavljači matična i povezna pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači ostala povezana pravna lica u zemlji	0	0
Dobaljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	206.520	214.899
Dobaljači u zemlji	539.669	501.534
Dovaljači u inostranstvu	46.858	26.941
Ostale obaveze iz poslovanja	511	511
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanje	793.558	743.885

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2014	2013
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
obaveze za neto zarade i naknade zarada	18.476	9290
Obaveze za poreze i dopirnose na zarade i naknade zarada	4.988	4117
Ostale obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
Druge obaveze		
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	237.729	195.639
Ostale kratkoročne obaveze	6.629	6525
Ukupno	267.822	215.571

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2014	2013
Obaveza za porez na dobit preduzeća	67.095	33.882
Ukupno	67.095	33.882

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Unapred obračunati troškovi	2.295	
Obračunati prihodi budućeg perioda	1.955	
Naplaćeni porez na dodatu vrednost	2.069	
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	11.020	9.808
Ukupno	17.339	9.808

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Ambalaža drugih lica		10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	35.187	39.656
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	843	38.653
Stanje na dan 31 decembar	37.264	79.553

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2014	2013
Neto dobitak	521.588.462	0
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	503	0

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje

U hiljadama RSD	2014	2013
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	66.984	28.702
Messer Tehnoplín	31.062	140.850
Messer Croatia Plín	27.301	17.082
Messer Bulgaria	25.525	20.312
Messer Slovenia	22.438	10.891
Messer Hungarogaz KFT	16.454	14.749
MEC Group	10.764	1.758
Messer Romania Gaz S.R.L	10.027	8.395
Messer Mostar Plín	2.640	1.740
Messer Group	1.685	1.954
Messer Technogas Praha	48	
Messer Ukraina		77
Messer Austria		
Ukupna	214.928	246.510

Obaveze

U hiljadama RSD	2014	2013
Messer Gas Pak	72.263	
Messer Group	90.166	56.130
Messer Vardar Tehnogas	19.382	18.009
Messer Austria	14.667	6.077
MEC Group	5.556	3.603
Messer Information Services	2.548	2.091
Messer Hungarogas	1.339	1.232
Messer Belgija	293	160
Messer Romania	259	
Messer Schweiz	47	
Messer Tehnoplín		89.077
Messer Mostar		38.520
Ukupno	206.520	214.899

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda

U hiljadama RSD	2014	2013
Messer Tehnoplina	746.968	744.977
Messer Hungarogas	164.269	188.422
Messer Bulgaria	158.828	132.932
Messer Vardar Tehnogas	132.982	40.996
Messer Romania	73.395	58.039
Messer Croatia Plin	66.513	63.656
Messer Mostar Plin	46.060	48.866
Messer Slovenija	40.840	44.177
MEC GROUP	39.922	5.613
Messer Technoga Praga	2.974	3.285
Messser Gas Pak	1.769	
Messer Group	382	312
Messer Italia		2.963
Ukupno	1.474.902	1.334.238

Potraživanja za date avanse	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	112.945	107.048
Ukupno	112.945	107.857

Obaveze za kredite (dugoročne i kratkoročne)

U hiljadama RSD	2014	2013
Messer finance SA	107.965	
Messer Mostar	190.354	529.083
Messer Tehnoplina		120.958
Ukupno	298.319	650.041

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Kratkoročna primanja	5.119	5.505
Ukupno	5.119	5.505

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30.09. 2014. i 2013. godine.

Preduzeće nema neusaglašenih potraživanja i obaveza.

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2014. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37, na dan 31. decembra 2014. godine Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 56.500 hiljada.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Uprave Carine		5.100
Garancija izdata u korist Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
Garancija izdata u korist -Bežanikiska kosa		664
Garancija izdata u korist - Nikola Tesla		124
Garancija izdata u korist -Energoprojekt		59
Garancija izdata u korist -Agencija za privatizaciju RS	250	20.782
Garancija izdata u korist -Energoprojekt		1.076
Garancija izdata u korist - Nikola Tesla		1.265
Garancija izdata u korist -Kolubara		984
Garancija izdata u korist - Klinički centar Srbije		2.363
Garancija izdata u korist - NIS		194
Garancija izdata u korist -Kolubara		195
		0
Ukupno 2013.		39.656

“MESSER TEHNOGAS” AD
Napomene uz finansijske izveštaje

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	6.355
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	1.045
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	2.966
Garancija izdata u korist Uprave Carine	7.900
Garancija izdata u korist kupca NIS Novi Sad	59
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	868
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	194
Garancija izdata u korist Uprave Carine	3.000
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	211
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	389
Garancija izdata u korist kupca RFZO	12.200
	0
Ukupno 2014.	35.187

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Vlada Republike Srbije je zaključila Ugovor o pružanju usluga upravljanja i savetovanja u poslovanju Privrednog društva Železara Smederevo sa „HPK inženjering“ iz Holandije. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa.

U Beogradu, 16.04. 2015. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2014. godinu (u celini)

KPMG d.o.o. Beograd
Kraljice Natalije 11
11000 Belgrade
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500
Fax: +381 11 20 50 550
E-mail: info@kpmg.rs
Internet: www.kpmg.rs

Izveštaj nezavisnog revizora

AKCIONARIMA

MESSER TEHNOGAS A.D. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Messer Tehnogas a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Društvo“) koji se sastojе od konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2014. godine, konsolidovanog bilansa uspeha, izveštaja o ostalom rezultatu, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinit i pošten pregled ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije, kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinit i pošten pregled finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji pružaju istinit i pošten pregled konsolidovanog finansijskog položaja Društva na dan 31. decembra 2014. godine, kao i konsolidovane rezultate njegovog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Društvo je odgovorno za sastavljanje priloženog Godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevom Zakona o računovodstvu Republike Srbije (službeni glasnik Republike Srbije broj 62/2013). Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2014. godinu. U vezi sa tim, naši postupci se sprovode u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 – Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, i ograničeni smo samo na ocenu usaglašenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, Godišnji izveštaj o poslovanju je u skladu sa finansijskim izveštajima koji su bili predmet revizije.

Beograd, 17. april 2015. godine

KPMG d.o.o. Beograd

(M.P.)

Dorđe Dimić
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA

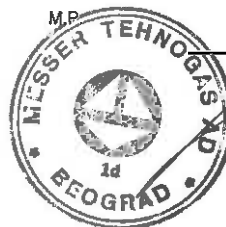
na dan 31.12.2014.

Grupa računa	Pozicija	AOP	Napomena	u hiljadama dinara	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	AKTIVA				
00	A. Uplisani a neuplaćeni kapital	0001			
	B. Stalna imovina (003+011+021+026+035)	0002		8.015.023	7.813.907
01	I. Nematerijalna imovina (004+005+006+007+008+009)	0003	25	12.968	6.458
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004			
011 i 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softveri i ostalo	0005			
013 i deo 019	3. Gudvil	0006			
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007	25	12.968	6.458
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			
02	II. Nekretnine, postrojenja i oprema (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		7.756.011	7.563.486
020 i 021	1. Zemljište	0011	26	275.188	227.826
022	2. Građevinski objekti	0012	26	568.652	970.206
023	3. Postrojenja i oprema	0013	26	4.866.968	4.976.575
024	4. Investicione nekretnine	0014	27	85	134
025	5. Ostele nekretnine, postrojenja i oprema	0015	26	500	500
026	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016	26	1.970.282	638.094
027	7. Ulaganja u tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017		0	0
028	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	26	74.336	750.151
03	III. Biološka sredstva	0019			
030 i 031	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
032	2. Osnovno stado	0021			
037	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04 i deo 049	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		246.044	243.963
040 i deo 049	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025			
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkim poduhvatima	0026		0	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	28	590	590
deo 043 i deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim, zavisnim pravnim licima	0028			
deo 043 i deo 044 i deo 050	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030		12.304	
045 i deo 050	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dopeća	0032			
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	29	233.150	243.373
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		0	0
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
51 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
52 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
53 i deo 059	4. Potraživanja od prodaje po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
54 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	0039			
55 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040			
56 i deo 059	6. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
298	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042		16	369
	G. OBRтна IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		5.638.264	5.298.186
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	30	408.718	523.855
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventa	0045	30	91.575	70.781
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046	30	41.728	54.208
12	3. Gotovi proizvodi	0047	30	33.191	31.435
13	4. Roba	0048	30	89.130	122.529
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049		0	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	30	153.094	244.902
20	II POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	31	1.767.891	1.998.625
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052			
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053	31	1.686	
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	0054			
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	0055	31	213.242	246.510
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	31	1.183.561	1.649.620
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	31	369.402	102.495
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058	31		
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059		237.729	195.639
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	31	4.415	18.804
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	0061		0	

23 osim 236 do 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	32	2.836.661	1.710.975
230 I DEO 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063			
231 I DEO 239	2. kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064			
232 I DEO 239	3. kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065		7.311	8.038
233 I DEO 239	4. kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066		0	
234,235,238 I DEO 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067		2.829.350	1.702.937
24	VII. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI	0068	33	348.443	666.725
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069		11.046	156.946
28 OSIM 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	34	23.361	26.617
	D. UKUPNA AKTIVA=POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		13.653.303	13.112.462
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0072	44	37.264	79.553
	PASIVA				
	A. KAPITAL 0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421)>0 =(0071-0424-0441-0442)	0401	36	12.064.965	11.308.986
30	A. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	35	1.884.234	1.885.350
300	1. Akcijski kapital	0403		1.865.984	1.866.369
301	2. udeli društva s ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. zadužni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409		13.371	14.102
309	8. Ostali osnovni kapital	0410		4.879	4.879
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
047 I 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412			
32	IV. REZERVE	0413		1.282.231	1.282.372
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414		439.545	203.897
33 osim 330	VI. NERALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potraživanja salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. Neralizvani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovni saldo računa grupe 33 osim 330)	0416			
34	VIII. Neraspoređeni dobitak 0418+0419)	0417		8.524.186	8.002.598
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418		8.002.598	8.002.598
341	2. neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419		521.588	0
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. Gubitak (122+123)	0421		65.231	65.231
350	1. Gubitak ranijih godina	0422		65.231	11.112
351	2. Gubitak tekuće godine	0423			54.119
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		172.036	82.059
40	I. Dugoročna rezervisanja (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	37	58.023	76.327
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezervisanja za troškove obnove prirodnih bogastava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429			
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430		56.500	75.424
402 I 409	6. ostala dugoročna rezervisanja	0431		1.523	903
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432	38	114.013	5.732
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435		107.965	
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440		6.048	5.732
488	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441		3.924	29.650
42 DO 49 (OSIM 488)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		1.412.378	1.691.767
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	39	190.825	650.041
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	0445	39	190.354	650.041
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446			
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja nemenjenih prodaji	0448			
424,425,426 I 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	39	471	0
430	II. PRIMENENI AVANSI, DEPOZITI I KUCIJE	0450		47.853	31.526

43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	O451	40	793.568	743.885
431	1. Dobavljači matična i zavisna pravna lica u zemlji	O452		0	
432	2. Dobavljači matična i povezna pravna lica u inostranstvu	O453			
433	3. Dobavljači ostala povezana pravna lica u zemlji	O454		0	
434	4. Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	O455		206.520	214.899
435	5. Dobavljači u zemlji	O456		539.669	501.534
436	6. Dovoljači u inostranstvu	O457		46.858	26.941
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	O458		511	511
44,45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	O450	41	267.822	215.571
47	V. OBAVEZE PO OSOVU POREZA NA DODATNU VREDNOST	O460		27.886	7.054
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOS I DRUGE DAŽBINE	O461	42	67.095	33.882
49 osim 498	VII Pasivna vremenska razgraničenja	O462	43	17.339	9.808
	D. GIBITAK IZNAD VREDNOSTI KAPITALA				
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463)>0)>0	O463		13.653.303	13.112.462
89	E. VANBILANSNA PASIVA	O464	44	37.264	79.553

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

Zakoniti zastupnik

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2014. do 31.12.2014.

u hiljadama
dinara

Grupa računa	Posicija	AOP	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65 osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017))	1001		8.056.352	7.664.887
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	5	1.230.909	1.170.222
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5		
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	22.356	13.389
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	5	1.063.103	1.015.119
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	6	145.450	141.714
610	1. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010			
611	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012			
613	4. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	6		
614	5. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	6	1.452.546	1.320.849
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	6	5.014.710	4.930.124
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL	1016	7	223.957	146.947
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	7	1.042	
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA			133.188	96.745
50 do 55 i 62 i 63	IV. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029)	1018		6.665.460	6.514.238
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	1019	9	717.439	588.224
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	1020	8	28.284	17.027
630	3. Povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	1021			
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	1022		71.513	76.995
51 osim 513	5. Troškovi materijala	1023	10	79.993	68.449
513	6. Troškovi goriva i energije	1024	11	533.763	548.861
62	7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični troškovi	1025	12	1.988.046	1.978.926
53	8. Troškovi proizvodnih usluga	1026	13	1.042.566	1.062.652
540	9. Troškovi amortizacije	1027	14	843.254	836.413
541 do 549	10. Troškovi dugoročnih rezervisanja	1028		989.401	960.609
55	11. Nematerijalni troškovi	1029	16	24.118	54.163
	V. POSLOVNI DOBITAK 1001-1018)>0	1030		546.677	509.963
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001)>0	1031		1.390.892	1.150.649
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI 1033+1038+1039)	1032	17	222.725	274.555
66 osim 662, 663, 664	I. Finansijski prihodi od povezanih lica i ostali finansijski prihodi (1034+1035+1036+1037)	1033	17	20.747	900
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		1	
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		6.121	
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036			
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037		14.625	900
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	17	42.207	101.190
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	17	159.771	172.465

56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	18	94.206	222.063
56 osi 562 .563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTLI FINANSIJSKISI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041	18	1.544	683
560	1. Finasijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnih pravnih lica	1042			
561	2. Finasijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043			
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	1045		1.544	683
562	II.RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	18	38.534	66.314
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PRAMA TREĆIM LICIMA)	1047	18	54.128	155.066
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040	1048		128.519	52.492
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049			
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	19	264.668	
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	20	1.076.884	1.130.328
67 i 68 OSIM 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	21	106.633	205.364
57 i 58 OSIM 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	22	69.191	100.778
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOZREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		744.637	177.399
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOZREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056			
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057	23	4.537	14.457
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058		740.100	162.942
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059			
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHODI PERIODA	1060	24	243.289	172.907
DEO 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	24		44.154
DEO 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	24	24.777	
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063	1064		521.588	
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063	1065			54.119
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIDPADA VEĆINSKIM ULAGAČIMA	1067			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MNJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINOKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. osnovna zarada po akciji	1070	45	1	0
	2. umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

Zakoniti zastupnik

[Handwritten signature]

Izveštaj o ostalom rezultatu

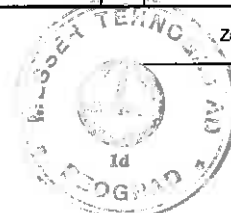
za period od 01.01.2014. do 31.12.2014.

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA			
I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	521.588	
III. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		54.119
B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK			
a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućem periodu			
1. promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			
a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003	235.648	
b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		372.934
2. Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu plana definisanih primanja			
a) dobiti	2005		
b) gubici	2006		
3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
a) dobiti	2007		
b) gubici	2008		
4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostelim sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			
a) dobiti	2009		
b) gubici	2010		
b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budim periodima			
1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			
a) dobiti	2011		
b) gubici	2012		
2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			
a) dobiti	2013		
b) gubici	2014		
3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanih tokova			
a) dobiti	2015		
b) gubici	2016		
4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			
a) dobiti	2017		
b) gubici	2018		
I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)- (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019	235.648	
II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)- (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020		372.934
III. POREZI NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		
IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITA (2019-2020-2021) ≥ 0	2022	235.648	
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥ 0	2023		372.934
V. UKUPNI NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA			
I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥ 0	2024	757.236	
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥ 0	2025		427.053
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028)=AOP2024 ≥ 0 III AOP2025 > 0	2026	757.236	427.053
1. Prepisan većinskim vlasnicima kapitala	2027	757.236	427.053
2. Prepisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

M.P.

Zakoniti zastupnik

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

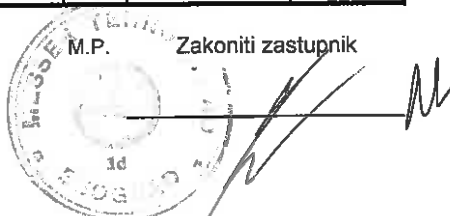
u periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine

u hiljadama dinara

A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1do3)	3001	9.889.074	8.564.747
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	9.578.951	8.473.029
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	0	1.621
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	310.123	90.097
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1do5)	3005	7.542.585	7.353.239
1. Isplata dobavljačima i dati avansi	3006	5.730.629	5.507.558
2. Zarade naknade zarada i ostali rični rashodi	3007	959.439	1.018.228
3. Plaćene kamate	3008	1.266	9.728
4. Porez na dobit	3009	191.620	176.658
5. Plaćanje po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	659.631	641.067
III Neto priliv gotovine iz redovnih poslovnih aktivnosti	3011	2.346.489	1.211.508
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	3012		
B TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1do 5)	3013	75.062	754.220
1. Prodaja akcija i udela	3014	0	0
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnine, post. op	3015	20.664	139.750
3. Ostali finansijski plasmani	3016	6.973	515.317
4. Primljene kamate	3017	47.425	99.153
5. Primljene dividende	3018	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1do3)	3019	2.429.287	1.718.271
1. Kupovina akcija i udela	3020	0	0
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina opreme	3021	1.302.269	1.718.271
3. Ostali finansijski plasmani	3022	1.127.018	0
III neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3023		
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3024	2.354.225	964.051
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1do5)	3025	105.922	511.086
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	3027	102.095	510.714
3. Ostali dugoročni i kratk. obaveze	3028	3.827	372
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1do6)	3031	489.862	618.619
1. Otkup sopstениh akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti	3033	489.862	618.619
3. Kratkoročni krediti	3034		
4. Ostale obaveze (odliv)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037		
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3038		
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3039	383.940	107.533
G Svega priliv gotovine (3001+3013+3025)	3040	10.070.058	9.830.053
D Svega odliv gotovine (3005+3019+3031)	3041	10.461.734	9.690.129
Đ Neto priliv gotovine (3040-3041)	3042		139.924
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	391.676	
Ž GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	666.725	454.958
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	3045	95.902	186.882
PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE			
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	3046	22.508	115.039
PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE			
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	348.443	666.725

U Beogradu
 Dana 16.04.2015.

M.P. Zakoniti zastupnik

**IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 ZA PERIOD OD 01.01.2014.-31.12.2014.**

Opis	Klasifikacija po stavci												
	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Početni saldo na dan 01.01.2013.	4001	4002	4003	4004	4005	4006	4007	4008	4009	4010	4011	4012	4013
a) dugovni saldo računa	4001	4002	4003	4004	4005	4006	4007	4008	4009	4010	4011	4012	4013
b) potražni saldo računa	4002	4003	4004	4005	4006	4007	4008	4009	4010	4011	4012	4013	4014
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4003	4004	4005	4006	4007	4008	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015
a) ispravka na dugovnoj strani računa	4003	4004	4005	4006	4007	4008	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015
b) ispravka na potražnoj strani računa	4004	4005	4006	4007	4008	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016
Korigovano početno stanje 01.01.2013.	4006	4007	4008	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018
a) korigovano dugovno stanje računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4006	4007	4008	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018
b) korigovano početno stanje računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4007	4008	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019
Promene u prethodnoj 2013. godini.	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021
a) promet na dugovnoj strani računa	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021
b) promet na potražnoj strani računa	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022
Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2013.	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021
a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4009	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021
b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4010	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023
a) ispravka na dugovnoj strani računa	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023
b) ispravka na potražnoj strani računa	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023	4024
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014.	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023
a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4011	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023
b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4012	4013	4014	4015	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023	4024
Promet u tekućoj 2014. godini	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023	4024	4025	4026	4027	4028
a) promet na dugovnoj strani računa	4016	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023	4024	4025	4026	4027	4028
b) promet na potražnoj strani računa	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023	4024	4025	4026	4027	4028	4029
Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2014.	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023	4024	4025	4026	4027	4028	4029
a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4017	4018	4019	4020	4021	4022	4023	4024	4025	4026	4027	4028	4029
b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4018	4019	4020	4021	4022	4023	4024	4025	4026	4027	4028	4029	4030

M.P. _____
 Datum: 16.04.2015.

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz konsolidovani
finansijski izveštaj za 2014.godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Društvo“) akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici. Godine 1992. Društvo je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore, U Toku 1997. godine, Društvo je transformisano u akcionarsko Društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997.godine, izvršena je dokapitalizacija Društva od strane „Messer Griesheim“ GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Društva. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Društva. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658. Sedište Društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Matično Preduzeće u svome sastavu ima pet zavisnih preduzeća i to: Progas, Nikšić, Republika Crna Gora, Messer GTM, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Sarajevo, Bosna i Hercegovina i Messer Aligaz, Kartepe -Kocaeli, Turska, Messer Albagas, Tirana, Albanija.

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisno preduzeće	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Šitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine bio je sledeći:

Preduzeće	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Messer Tehnogas, Beograd	344	344
Progas, Nikšić	1	5
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	4	4
Messer BH Gas, Sarajevo	29	31
Messer Albagaz, Tirana	26	21
Messer Aligaz, Istanbul	69	69
Ukupno	473	474

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja redovne finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Društvo je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstven standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da jon sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora 03.04.2015. A pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni 22.01.2015.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obevređenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obevređenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 – Penzije i ostale naknade zaposlenima.

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Društvo nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2014. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnom finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Društva, u kojima su konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo 100% vlasnik:

- Progas, Nikšić, Republika Crna Gora,
- Messer GTM, Kosovska Mitrovica,
- Messer BH Gas, Sarajevo, Bosna i Hercegovina,
- Messer Aligas, Turska i
- Messer Albagas, Albanija.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2014.	2013.
USD	99,4641	83,1282
EUR	120,9583	114,6421

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključen u konsolidaciju u odnosu na EUR:

Valuta	Prosečni 2014.	31.12.2014.	Prosečni 2013.	31.12.2013.
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	140,00	140,14	140,28	140,2
TRY	2,9046	2,8207	2,4979	2,9365

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2014. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoložive za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoložive za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na prilik gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredjenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvredjenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2014. %	Procenjeni vek trajanja u godinama	2013. %	Procenjeni vek trajanja u godinama
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine čiju fer vrednost je moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena (fer) vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

Na dan 31. decembra 2014. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Društvo nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina.

3.8. Biološka sredstva

Društvo nije imalo biološka sredstva na dan 31.12.2014.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Društvo nije imalo lizing na dan 31.12.2014.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 2 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2014. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2014. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Društva, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po faktornoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po faktornoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Skupština Republike Srbije je dana 15. decembra 2012. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica koji, između ostalog, predviđa povećanje poreske stope sa 10% na 15% počev od 1. januara 2013. godine. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaojcima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Društva:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode,
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Društva da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse, i
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2014. godine:

U hiljadama	EUR	CHF	USD	GBP	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	79.121	0	0	0	269.322	348.443
Potraživanja	669.383	0	0	0	1.098.508	1.767.891
Kratkoročni finansijski plasmani	1.057.175	0	0	0	1.779.486	2.836.661
Učešće u kapitalu	0	0	0	0	590	590
Dugoročni plasmani	245.454	0	0	0	0	245.454
Ostala potraživanja		0	0	0	276.551	276.551
Ukupno	2.051.133	0	0	0	3.424.457	5.475.590
Kratkoročne finansijske obaveze	107.965	0	0	0	82.860	190.825
Obaveze iz poslovanja	199.581	0	796	0	593.181	793.558
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	114.013	114.013
Ostale obaveze	121	0	0	0	427.874	427.995
Ukupno	307.667	0	796	0	1.217.928	1.526.391
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2014.	1.743.466	0	-796	0	1.880.943	3.949.199

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2013. godine:

U hiljadama RSD	EUR	USD	GBP	CHF	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	144.793	0	411	0	521.521	666.725
Potraživanja	470.262	0	0	0	1.528.363	1.998.625
Kratkoročni finansijski plasmani	1.489.775	0	26.024	0	195.176	1.710.975
Učešće u kapitalu	0	0	0	0	590	590
Dugoročni plasmani	243.373	0	0	0	0	243.373
Ostala potraživanja		0	0	0	398.006	398.006
Ukupno	2.348.203	0	26.435	0	2.643.656	5.018.294
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	650.041	650.041
Obaveze iz poslovanja	72.912	333	2.328	281	668.031	743.885
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	5.732	5.732
Ostale obaveze	229	0	0	0	297.612	297.841
Ukupno	73.141	333	2.328	281	1.621.416	1.697.499
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2013.	2.275.062	-333	24.107	-281	1.022.240	3.320.795

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2014.	2013.
Finansijska sredstva	3.082.115	1.954.348
Finansijske obaveze	304.838	655.773
Razlika	2.777.277	3.079.747
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	348.443	666.725
Finansijske obaveze	0	0
Razlika	348.443	666.725

Društvo ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2014. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	348.443	0	0	0	348.443
Potraživanja	1.696.588	71.303	0	0	1.767.891
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.661	0	0	0	2.836.661
Učešća u kapitalu	0	0	0	590	590
Dugoročna potraživanja	0	0	0	245.454	245.454
Ostala potraživanja	23.202	15.371	27.584	210.395	276.551
Ukupno	4.904.894	86.673	27.584	456.439	5.475.590
Kratkoročne finansijske obaveze	0	650.041	0	0	190.825
Obaveze iz poslovanja	703.181	90.378	0	0	793.558
Dugoročne obaveze	0	0	114.013	0	114.013
Ostale obaveze	427.995	0	0	0	427.995
Ukupno	1.131.176	740.419	13.173.276	0	1.526.391
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2014	3.773.718	-653.745	-13.145.692	456.439	3.949.199

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2013. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	666.725	0	0	0	666.725
Potraživanja	1.881.176	117.449	0	0	1.998.625
Kratkoročni finansijski plasmani	1.710.975	0	0	0	1.710.975
Učešće u kapitalu	0	0	0	590	590
Dugoročni plasmani	0	0	0	243.373	243.373
Ostala potraživanja	71.784	63.953	51.875	210.395	398.006
Ukupno	4.330.659	181.402	51.875	454.358	5.018.294
Kratkoročne finansijske obaveze	0	650.041	0	0	650.041
Obaveze iz poslovanja	678.344	65.541	0	0	743.885
Dugoročne obaveze	0	0	5.732	0	5.732
Ostale obaveze	297.841	0	0	0	297.841
Ukupno	976.185	715.582	5.732	0	1.697.499
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2013.	3.354.474	-534.180	46.143	454.358	3.320.795

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Društvo od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Na dan 31. decembra 2014. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima iskazanih u Napomeni br.33 što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Kupci u zemlji - bruto	2.320.979	3.077.275
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	590.331	198.048
- ostali bruto	252.438	409.981
Ispravka vrednosti kupaca	-1.395.857	-1.686.679
Ukupno	1.767.891	1.998.625

Najveći kupac Društva je Železara Smederevo. Železara značajno učestvuje u prihodima Društva i u potraživanjima od kupaca. Na dan 31.12.2014. potraživanje od Železare Smederevo je 418.224. hiljade RSD. U spornim potraživanjima, koja su 100% ispravljena najveće je potraživanje prema Sartidu Smederevu u vrednosti od 261.588 hiljada RSD

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti		Ispravka vrednosti	
	Bruto	Bruto	Bruto	Bruto
	2014.	2014.	2014.	2013.
Nedospela potraživanja	1.281.335	0	1.348.548	0
Docnja od 0-30 dana	379.037	371	336.510	1.624
Docnja od 31-60 dana	100.183	562	288.876	1.223
Docnja od 61-90dana	84.422	76.153	264.575	250.338
Docnja od 91-180 dana	192.955	192.955	334.592	325.046
Docnja od 181-360 dana	221.440	221.440	199.605	197.428
Docnja preko 360	904.377	904.377	912.597	911.020
Ukupno	3.163.748	1.395.857	3.685.304	1.686.679

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Stanje 01. januara	1.686.679	1.388.341
Povećanje	8.132	254.916
Kursne razlike	-34.286	43.422
Smanjenje	264.668	0
Stanje 31. decembra	1.395.857	1.686.679

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Društva.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Ukupne obaveze	1.584.414	1.773.826
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	348.443	666.725
Neto dugovanja	1.235.971	1.107.101
Sopstveni kapital	12.064.965	11.308.986
Kapital - Ukupno	12.064.965	12.416.087
Koeficijent zaduženosti u %	10,24	8,92

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.*

*** *Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.*

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Preduzeće smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Društvo smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	22.356	13.389
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1.063.103	1.015.119
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	145.450	141.714
Ukupno	1.230.909	1.170.222

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.452.546	1.320.849
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	5.014.710	4.930.124
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	223.957	146.947
Ukupno	6.691.213	6.397.920

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihod od premija subvencija i donacija	1.042	0
Prihodi od zakupnina	73.462	63.984
Ostali poslovni prihod	59.726	32.761
Ukupno	134.230	96.745

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihod od aktiviranja robe	18.515	8.042
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	9.769	8.985
Ukupno	28.284	17.027

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Nabavna vrednost prodane robe	717.439	588.224
Ukupno	717.439	588.224

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi materijala za izradu	435.123	460.395
Troškovi ostalog materijala	20.300	88.466
Troškovi rezervnih delova	68.068	0
Troškovi alata i sitnog inventara	10.272	0
Ukupno	533.763	548.861

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi energije i goriva	1.988.046	1.978.926
Ukupno	1.988.046	1.978.926

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	750.320	746.277
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	195.403	179.687
Troškovi naknada po ugovoru o delu	19.209	19.227
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	3.438	12.694
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	4.864	104.767
Troškovi naknade fizičkim licima	1.641	0
Ostali lični rashodi i naknade	67.691	0
Ukupno	1.042.566	1.062.652

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi transportnih usluga	567.875	576.480
Troškovi usluga održavanja	110.935	117.854
Troškovi zakupnina	46.574	49.405
Troškovi sajma	490	755
Troškovi reklame i propagande	12.831	9.864
Troškovi ostalih usluga	104.549	82.055
Ukupno	843.254	836.413

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Nekretnine, postrojenja i oprema	986.986	944.215
Nematerijalnih ulaganja	2.415	16.394
Ukupno	989.401	960.609

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi dugoročnih rezervisanja	24.118	54.163
Ukupno	24.118	54.163

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Troškovi neproizvodnih usluga	372.782	359.820
Troškovi reprezentacije	9.353	14.497
Troškovi premija osiguranja	36.333	30.096
Troškovi platnog prometa	4.586	2.396
Troškovi članarina	2.470	1.989
Troškovi poreza	40.009	25.467
Ostali nematerijalni troškovi	81.144	75.698
Ukupno	546.677	509.963

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	1	0
- ostala povezana lica	6.121	0
Prihodi od kamata	42.207	101.190
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	158.233	172.465
- efekti valutne klauzule	1.539	0
Ostali finansijski prihodi	14.624	900
Ukupno	222.725	274.555

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Rashodi kamata	38.534	66.314
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	49.710	155.066
- efekti valutne klauzule	4.418	
Ostali finansijski rashodi	1.544	683
Ukupno	94.206	222.063

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Prihodi od usklađenja vrednosti potraživanja	264.668	0
Ukupno	264.668	0

Preduzeće je u 2014 godini naplatilo potraživanja Železara Smederevo. Deo tih naplaćenih potraživanja je iz 2013. godine i tada je u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima urađeno obezvređenje potraživanja.

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Obezvredenje imovine	1.068.752	875.412
Obezvredenje potraživanja	8.132	254.916
Ukupno	1.076.884	1.130.328

Preduzeće je izvršilo test obezvredenje učešća u kapitalu Messer Albagaz Turska u skladu sa zahtevima Međunarodnih računovodstvenih standarda. Tom prilikom utvrđena je negativna nadoknativa vrednost investicije u društvo Messer Aligaz Turska. Preduzeće je izvršilo obezvredenje plasmana u iznosu od 1.209.584 hiljada RSD u pojedinačnom finansijskom izveštaju.

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	31.589	149.384
Dobici od prodaje materijala	2.245	868
Viškovi	0	128
Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	10.411	358
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	31.713	30.253
Ostali prihodi	30.675	24.373
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja	0	0
Ukupno	106.633	205.364

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	20.550	53.594
Gubici od prodaje materijala	884	0
Manjkovi	5.464	858
Rashodi ugovorene zaštite	0	29.809
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	10.535	0
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	9.487	7.025
Ostali nepomenuti rashodi	22.271	9.492
Ukupno rashodi	69.191	100.778

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	11.267	0
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	15.804	14.457
Ukupno/ gubitak	4.537	14.457

24. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Tekući poreski rashodi	243.289	172.907
Odloženi poreski rashodi	0	44.154
Odloženi poreski prihodi	24.777	0
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	218.512	217.061

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Dobit pre oporezivanja	740.100	162.942
Obračunati porez po stopi od 15%	111.015	24.441
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	27.845	23.756
Ostale trajne razlike	221.606	223.517
Poreska oslobođenja	(117.177)	(98.807)
Obračunati tekući porez po umanjenju	243.289	172.907
Efekti odloženih poreza	(24.777)	44.154
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha - poreski rashod	218.512	217.061
Efektivna poreska stopa	30%	133%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2014. godine Društvo nije priznalo odložena poreska sredstva koja se odnose na poreske kredite u iznosu od 752.224 hiljada RSD, usled neizvesnosti da li će postojati dovoljan oporezivi dobitak u budućim periodima na teret koga bi se moglo izvršiti priznavanje prenetih poreskih kredita.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

U hiljadama RSD	2014.			2013.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	0	3.924	3.924	0	29.650	29.650
Ostali poreski kredit	16	0	16	369	0	369
Odložena poreska obaveza, neto	16	3.924	3.908	369	0	29.281

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
NABAVNA VREDNOST					
Stanje na dan 1. januara 2013.	26.350	70.992			97.342
Povećanja u toku godine	1.970	4.857			6.827
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Zatvaranje datih avansa					
Ostalo- kursne razlike	-3.575	-3.278			-6.853
Stanje na 31. decembra 2013.	24.745	72.571			97.316
Povećanja u toku godine		2.079			2.079
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi		822			822
Zatvaranje datih avansa					
Ostalo- obezvređenje	-16.744	-45.166			-61.910
Stanje na 31. decembra 2014.	8.001	30.306			30.594
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje 1. januara 2013.	20.604	55.976			76.580
Amortizacija za tekuću godinu	4.961	11.433			16.394
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Ostalo-kursne razlike	-2.455	339			-2.116
Stanje na 31. decembra 2013.	23.110	67.748			90.858
Amortizacija za tekuću godinu		2.415			2.415
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Ostalo- obezvređenje	-15.109	-52.825			
Stanje na 31. decembra 2014.	8.001	17.338			25.339
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013.	1.635	4.823			6.458
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014.	0	12.968			12.968

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi i avansi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	UKUPNO
NABAVNA VREDNOST							
Stanje na dan 1. januara 2013.	225.643	1.853.085	12.903.431	500	419.812	13.499	15.415.970
Povećanja u toku godine	1.863	27.431	574.145		1.218.395		1.821.834
Otuđenja i rashodovanja		5.932	87.055		4.767	10.076	107.830
Kursne razlike		-106.187	-420.822		-5.837		-532.846
Prenosi	320	85.144	199.453		-239.358		45.559
Obezvredenje imovine			-864.058				864.058
Stanje na 31. decembra 2013.	227.826	1.853.541	12.305.095	500	1.388.245	3.423	15.778.630
Povećanja u toku godine	31.021	18.562	544.658		779.061		1.373.302
Otuđenja i rashodovanja	338	11.916	68.741				80.995
Kursne razlike		12.889	-131.466		16.035		-102.542
Prenosi	16.679	18.156	76.763		-112.420		-822
Zatvaranje datih avansa							0
Obezvredenje imovine		-444.927	-597.654		-26.303		-1.068.884
Stanje na 31. decembra 2014.	275.188	1.446.305	12.128.655	500	2.044.618	3.423	15.898.689
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI							
Stanje 1. januara 2013.		819.708	6.749.615			4.543	7.573.866
Amortizacija za tekuću godinu		46.562	897.093			560	944.215
Otuđenja i rashodovanja		622	49.675			1.680	51.977
Kursne razlike		-7.178	-268.513				-275.691
Prenosi		24.865					24.865
Ostalo							
Stanje na 31. decembra 2013.		883.335	7.328.520	0	0	3.423	8.215.278
Amortizacija za tekuću godinu		40.565	946.421				986.986
Otuđenja i rashodovanja		8.576	64.229				72.805
Kursne razlike		-37.671	-949.025				-986.696
Prenosi							
Stanje na 31. decembra 2014.		877.653	7.261.685	0	0	3.423	8.142.761
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013.	227.826	970.206	4.976.575	500	1.388.245	0	7.563.352
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014.	275.188	568.652	4.866.968	500	2.044.618	0	7.755.926

Grupa je izvršila test obezvređenja Nekretnine postrojenja i opreme Društva koje se konsoliduje, Messer Albagaz Turska, definisane od strane rukovodstva kao posebne jedinice koja generiše gotovinu, u skladu sa zahtevima MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine. Tom prilikom utvrđena je negativna nadoknadiva vrednost nepokretnosti i opreme u društvu Messer Aligaz Turska u iznosu od 1.068.884 hiljada RSD u 2014 godini i 864.058 hiljada RSD u 2013 godini.

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
NABAVNA VREDNOST		
Stanje 1. januara	17.708	63.267
Nabavke u toku godine		
Prenosi		-45.559
Stanje na dan 31. decembra	17.708	17.708
ISPRAVKA VREDNOSTI		
Stanje 1. januara 2013. godine	17.574	41.588
Amortizacija u toku godine	49	851
Prenosi		24.865
Stanje na dan 31. decembra	17.623	17.574
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	85	134

Na dan 31. decembra 2014. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Društvo nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina već su investicione nekretnine vrednovane po sadašnjoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Investicione nekretnine u Nišu i Kraljevu su date u zakup

Opis sredstava	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Knjig. vr.
MAŠINSKA ZGRADA K.P. 4173/1 P.B.1; 675 m2	6.387.621,68	-6.387.621,68	0
ZGRADA UPRAVE - STARA K.P. 4173/1-2 P.B.3; 270 m2	783.548,37	-783.548,37	0
ZGRADA MAŠINSKE RADIONICE kp 4173/1 pb 2; 399 m2	323.639,57	-323.639,57	0
ANEX ISPITNE STANICE K.P. 4173/1 P.B.3; 15 m2	62.456,82	-62.456,82	0
ZGRADA GARAŽ SA ARHIVOM K.P. 4173/1 P.B.5; 90 m2	73.812,67	-73.812,67	0
ZGRADA ISPITNE STANICE K.P. 4173/1 P.B.3; 35 m2	85.168,32	-85.168,32	0
ZGRADA STOVARIŠTA PB-77 M2	709.735,70	-709.735,70	0
OGRADA ŽIČANA STOVARIŠTA L-104 M	45.423,17	-45.423,17	0
UPR.ZGR.SA RESTORANOM K.P. 4174 P.B.2; 364 m2	2.753.774,68	-2.753.774,68	0
SPOLJNI PRIKLJUČAK ELEKTRIKE	743.802,91	-743.802,91	0
PRISTUPNI PUT SA ODV. C2H2	755.158,84	-715.542,84	39.616,00
ZGRADA UPRAVE I SAN. ČVOR kp.101; pb.4,6 - 101m2	630.245,39	-630.245,39	0
MAGACIN ZA KARBID C2H2 kp.7400 pb 2-139m2	1.004.985,88	-1.004.985,88	0
PRIRUČNI MAGACIN C2H2 kp.7400 pb 3 86m2 srušeno	215.759,48	-215.759,48	0
KANALIZ.INSTAL.C2H2	102.202,03	-102.202,03	0
SPOLJNI PRIKLJ.VOD.I KAN.C2H2	493.975,86	-493.975,86	0
OGRADA KRUGA C2H2	739.699,98	-694.089,98	45.610,00
POGON O2 - rekonstrukcija	511.516,45	-511.516,45	0
ZGRADA PRIZEMNA ZA POGON -rekonstrukcija	1.285.644,01	-1.285.644,01	0
UKUPNO	17.708.171,81	-17.622.945,81	85.226,00

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav. lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Ostali dugoročni plasmani	234.613	243.871
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	234.613	243.871
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-1.463	-498
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	233.150	243.373

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Materijal i rezervni delovi	91.575	70.781
Nedovršena proizvodnja	41.728	54.208
Gotovi proizvodi	33.191	31.435
Roba	89.130	122.529
Dati avansi	153.094	244.902
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	408.718	523.855

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Potraživanja po osnovu prodaje	0	0
Kupci matično i zavisna pravna lica u zemlji	0	0
Kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	1.686	0
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	213.242	246.510
Kupci u zemlji	2.320.979	3.077.275
Kupci u inostranstvu	627.841	361.519
Bruto potraživanja od kupaca	3.163.748	3.685.304
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	-1.137.418	-1.427.655
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	-258.439	-259.024
Ispravka vrednosti kupaca	-1.395.857	-1.686.679
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	0	0
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	1.686	0
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	213.242	246.510
Neto kupci u zemlji	1.183.561	1.649.620
Neto kupci u inostranstvu	369.402	102.495
Ukupno neto kupci	1.767.891	1.998.625

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Potraživanja od zaposlenih	556	182
Potraživanja za porez na dobit	1.246	11.825
Potraživanja za refundacije	2.144	0
Ostala kratkoročna potraživanja	17.493	23.821
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	-17.024	-17.024
Kratkoročni finansijski plasmani neto	4.415	18.804

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0	0
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0	0
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	7.311	8.038
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.829.350	1.702.937
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	3.784	3.784
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	-3.784	-3.784
Ukupno	2.836.661	1.710.975

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Hartije od vrednosti	713	475
Dinarski tekući računi	268.061	520.664
Blagajna	216	217
Devizni tekući računi	79.121	145.204
Ostala novčana sredstva	332	165
Ukupno	348.443	666.725

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili beoniu za dinarska sredstva ili je vezana za eoniu ako se radi o deviznim sredstvima.

Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno i vrednost umanjena u iznosu od EUR 269 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine odnose se na sredstva deponovana na deviznim računima kod banke Montex banke kojoj je oduzeta dozvola na rad i nad kojom je pokrenut postupak stečaja.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Unapred plaćeni troškovi	7.827	17.096
Razgraničenje PDV	0	276
Ostala AVR	15.534	9.245
Ukupno	23.361	26.617

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2014. godine, akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Društva je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2014.

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.072	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Društvo krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Akcijski kapital	1.865.984	1.866.369
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	14.102
Zakonske rezerve	367.036	367.177
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	8.524.186	8.002.598
Gubitak	65.231	65.231
Revalorizacione rezerve	439.545	203.897
Ukupno	12.064.965	11.308.986

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	56.500	75.424
Ostala dugoročna rezervisanja	1.523	903
Ukupno	58.023	76.327

Na dan 31. decembra 2014. godine, Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2014. i 2013 godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01 2013. godine	97.364
Dodatna rezervisanja	1.924
Iskorišćena rezervisanja	4.501
Ukidanje u korist prihoda	19.363
Stanje na dan 31.12.2013. godine	75.424
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	3.941
Ukidanje u korist prihoda	14.983
Stanje na dan 31.12.2014. godine	56.500

38. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Dugoročne obaveze prema povezanim licima	107.965	0
Ostale dugoročne obaveze	6.048	5.732
Ukupno	114.013	5.732

Pregled dugoročnih kredita i zajmova zajedno sa ulovima korišćenja i otplate, dati su u sledećem pregledu:

- Dugoročne obaveze prema povezanim licima uzete su od povezanog lica Messer Finance SA Nemačka. Po kamatnoj stopi od 5% p.a.
- Ostale dugoročne obaveze uzete su bez obračuna kamate.

Dospeće navedenih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Period otplate do 1 godine	0	0
Period otplate od 1 do 5 godina	114.013	5.732
Period preko 5 godina	0	0
Ukupno	114.013	5.732

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Kratkoročni finansijski krediti od ostalih povezanih lica	190.353	650.041
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	472	0
Ukupno	190.825	650.041

Kratkoročni finansijski krediti uzeti su od ostalih povezanih lica odnose se na kredit uzet od Messer Mostara po kamatnoj stopi od 8% p.a.

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Dobavljači matična i zavisna pravna lica u zemlji	0	0
Dobavljači matična i povezana pravna lica u inostranstvu	0	0
Dobavljači ostala povezana pravna lica u zemlji	0	0
Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	206.520	214.899
Dobavljači u zemlji	539.669	501.534
Dobavljači u inostranstvu	46.858	26.941
Ostale obaveze iz poslovanja	511	511
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanja	793.558	743.885

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
obaveze za neto zarade i naknade zarada	18.476	9290
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada	4.988	4117
Ostale obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	0	0
Druge obaveze		
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	237.729	195.639
Ostale kratkoročne obaveze	6.629	6525
Ukupno	267.822	215.571

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Obaveza za porez na dobit preduzeća	67.095	33.882
Ukupno	67.095	33.882

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Unapred obračunati troškovi	2.295	0
Obračunati prihodi budućeg perioda	1.955	0
Naplaćeni porez na dodatu vrednost	2.069	0
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	11.020	9.808
Ukupno	17.339	9.808

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Ambalaža drugih lica	0	10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	35.187	39.656
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	843	38.653
Stanje na dan 31 decembar	37.264	79.553

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2014.	2013.
Neto dobitak	521.588.462	0
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	503	0

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Messer Vardar Tehnogas d.o.o.	66.984	28.702
Messer Tehnoplín	31.062	140.850
Messer Croatia Plín	27.301	17.082
Messer Bulgaria	25.525	20.312
Messer Slovenia	22.438	10.891
Messer Hungarogaz KFT	16.454	14.749
MEC Group	10.764	1.758
Messer Romania Gaz S.R.L	10.027	8.395
Messer Mostar Plín	2.640	1.740
Messer Group	1.685	1.954
Messer Technogas Praha	48	0
Messer Ukraina	0	77
Messer Austria	0	0
Ukupno	214.928	246.510

Obaveze

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Messer Gas Pak	72.263	0
Messer Group	90.166	56.130
Messer Vardar Tehnogas	19.382	18.009
Messer Austria	14.667	6.077
MEC Group	5.556	3.603
Messer Information Services	2.548	2.091
Messer Hungarogas	1.339	1.232
Messer Belgija	293	160
Messer Romania	259	0
Messer Schweiz	47	0
Messer Tehnoplín	0	89.077
Messer Mostar	0	38.520
Ukupno	206.520	214.899

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Messer Tehnoplina	746.968	744.977
Messer Hungarogas	164.269	188.422
Messer Bulgaria	158.828	132.932
Messer Vardar Tehnogas	132.982	40.996
Messer Romania	73.395	58.039
Messer Croatia Plin	66.513	63.656
Messer Mostar Plin	46.060	48.866
Messer Slovenija	40.840	44.177
MEC GROUP	39.922	5.613
Messer Technoga Praga	2.974	3.285
Messser Gas Pak	1.769	0
Messer Group	382	312
Messer Italia	0	2.963
Ukupno	1.474.902	1.334.238

Potraživanja za date avanse

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	112.945	107.048
Ukupno	112.945	107.857

Obaveze za kredite (dugoročne i kratkoročne)

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Messer finance SA	107.965	0
Messer Mostar	190.354	529.083
Messer Tehnoplina	0	120.958
Ukupno	298.319	650.041

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Kratkoročna primanja	5.119	5.505
Ukupno	5.119	5.505

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30.09. 2014. i 2013. godine.

Preduzeće nema neusaglašanih potraživanja i obaveza.

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjenja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2014. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37, na dan 31. decembra 2014. godine Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 56.500 hiljada.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Uprave Carine		5.100
Garancija izdata u korist Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
Garancija izdata u korist - Bežanijska kosa		664
Garancija izdata u korist - Nikola Tesla		124
Garancija izdata u korist -Energoprojekt		59
Garancija izdata u korist -Agencija za privatizaciju RS	250	20.782
Garancija izdata u korist -Energoprojekt		1.076
Garancija izdata u korist - Nikola Tesla		1.265
Garancija izdata u korist -Kolubara		984
Garancija izdata u korist - Klinički centar Srbije		2.363
Garancija izdata u korist - NIS		194
Garancija izdata u korist -Kolubara		195
Ukupno 2013.	250	39.656

“MESSER TEHNOGAS” AD
Napomene uz finansijske izveštaje

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	6.355
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	1.045
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	2.966
Garancija izdata u korist Uprave Carine	7.900
Garancija izdata u korist kupca NIS Novi Sad	59
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	868
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	194
Garancija izdata u korist Uprave Carine	3.000
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	211
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	389
Garancija izdata u korist kupca RFZO	12.200
	0
Ukupno 2014.	35.187

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Vlada Republike Srbije je zaključila Ugovor o pružanju usluga upravljanja i savetovanja u poslovanju Privrednog društva Železara Smederevo sa „HPK inženjering“ iz Holandije. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa.

U Beogradu, 16.04. 2015. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2014. GODINU ZA KONSOLIDOVANO PREDUZEĆE „MESSER TEHNOGAS“

1. Opšti podaci

“Messer Tehnogas” AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih gasova i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 9 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore.

U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Preduzeće ima zavisna pravna lica i ona zajedno sa Messer Tehnogasom sačinjavaju Grupu:

Zavisna preduzeća	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Šitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik
- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše.
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja uglavnom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001, ISO 14001, FSSC 22000.

Preduzeće ima jednodomo upravljanje sa Odborom direktora i Izvršnim direktorom.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Franz Gerfried Schmidt, član
- Dragijana Radonjić-Petrović, član
- Dragan Đuričin, član
- Ernst Bode, član

Izvršni direktor društva je Ernst Bode.

Draganu Đuričinu je isplaćena neto naknada za člana odbora direktora u iznosu od 360.476 RSD.

Menadžment društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor
- Ilija Trujić, Prokurist- direktor proizvodnje i održavanja
- Đorđe Savić, Prokurist- direktor prodaje
- Zoran Radibratović- Prokurist – direktor novih primena, projektovanja, servisa i logistike
- Mirko Goranović – Prokurist- direktor administracije

Organizacione jedinice preduzeća (ogranci preduzeća koji se ne registruju) nalaze se na sledećim proizvodnim i prodajnim lokacijama: Beograd, Smederevo, Pančevo, Novi Sad, Niš, Kraljevo, Požega, Bor i Nikšić ogranak u Crnoj Gori.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Privreda Srbije je 2013. godine zabeležila rast bruto domaćeg proizvoda od 2,6%, najviše zahvaljujući izvozu Fiata, ali je 2014. godine ponovo skliznula u recesiju, sa padom BDP-a od -1,8% i padom industrijske proizvodnje od -6,5%. Najveći uticaj na negativni rast imale su poplave koje su pogodile mnoge krajeve zemlje u maju, kao i činjenica da Železara Smederevo još nije pronašla strateškog partnera.

Lokalna valuta je oslabila od početka 2014. godine, kada je evro vredeo 114,64 RSD, a dinar imao svoju najveću vrednost, do 120,96 RSD za jedan evro poslednjeg dana decembra 2014. Svoju najnižu vrednost dinar je imao 18. decembra, 122,63 dinara za 1 Eur.

Strane direktne investicije su na istom nivou kao i prethodne godine (1.263 miliona Evra).

Messer Tehnogas je 2014. godine imao rast prihoda od prodaje za 6% u poređenju sa prethodnom godinom, a kako nelikvidnost u srpskoj privredi i dalje predstavlja veliki problem i prepreku za poslovne aktivnosti, zabeležen je i rast potraživanja u odnosu na prošlu godinu.

Ključni pokazatelji poslovanja Messer Tehnogasa 2014. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA	RSD 000	RSD 000
	31.12.2014.	31.12.2013.
Poslovni prihodi	8.056.352	7.664.887
Prihodi od prodaje	7.922.122	7.568.142
Ostali poslovni prihodi	134.230	96.745
Poslovni rashodi	6.665.460	6.514.238
Nabavna rednost prodane robe	717.439	588.224
Prihodi od aktiviranja učinaka robe	28.284	17.027
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	71.513	76.995
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	79.993	68.449
Troškovi materijal	533.763	548.861
Troškovi energije i goriva	1.988.046	1.978.926
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	1.042.566	1.062.652
Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.013.519	1.014.772
Ostali poslovni rashodi	1.389.931	1.346.376
Poslovni dobitak	1.390.892	1.150.649
Finansijski prihodi	222.725	274.555
Finansijski rashodi	94.206	222.063
Prihodi od uslađenja vrednosti imovine	264.668	0
Rashodi od uslađenja vrednosti imovine	1.076.884	1.130.328
Ostali prihodi	106.633	205.364
Ostali rashodi	69.191	100.778
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	744.637	177.399
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	4.537	14.457
Dobitak pre oporezivanja	740.100	162.942
Poreski rashodi perioda	243.289	172.907
Odloženi poreski rashod	0	44.154
Odloženi poreski prihod	24.777	0
Neto dobitak/gubitak	521.588	-54.119

BILANS STANJA

	RSD 000	RSD 000
	31.12.2014.	31.12.2013.
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	12.968	6.458
Nekretnine, postojenja i oprema	7.755.926	7.563.352
Investicione nekretnine	85	134
Učešće u kapitalu	590	590
Ostali dugoročni finansijski plasmani	245.454	243.373
Ukupna stalna imovina	8.015.023	7.813.907
Obrtna imovina		
Zalihe	408.718	523.855
Potraživanja	1.767.891	1.998.625
Druga potraživanja	242.144	214.443
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.661	1.710.975
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	348.443	666.725
Porez na dodatu vrednost i AVR	34.407	183.563
Ukupna obrtna imovina	5.638.264	5.298.186
Odložena poreska sredstva	16	369
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	13.653.303	13.112.462
Vanposlovna aktiva	37.264	79.553
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.885.350
Rezerve	1.721.776	1.486.269
Nerspoređena dobit i gubita	8.458.955	7.937.367
Ukupan kapital	12.064.965	11.308.986
Dugoročna rezervisanja	58.023	76.327
Dugoročni krediti	107.965	0
Ostale dugoročne obaveze	6.048	5.732
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze	190.825	650.041
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	47.853	31.526
Obaveze iz poslovanja	793.558	743.885
Ostale kratkoročne obaveze	267.822	215.571
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	94.981	40.936
PVR	17.339	9.808
Ukupne kratkoročne obaveze	1.412.378	1.691.767
Odložene poreske obaveze	3.924	29.650
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	13.653.303	13.112.462
Vanbilansa pasiva	37.264	79.553

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA		
Prinos na ukupan kapital	6,17	%
		%
Neto prinos na sopstveni kapital	4,32	%
		%
Stepen zaduženosti	11,60	%
		%
	6,47	
Stopa neto dobitka		%
		%
I stepen likvidnosti	24,67	%
		%
II stepen likvidnosti	568,94	%
Neto obrtni kapital	4.225.886	HRSD
Tržišna kapitalizacija	5.650.822.758	HRSD
Dobit po akciji	503,14	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća u Messer Tehnogas-u:

Organizacione jedinice preduzeća	31.12.2014	31.12.2013
Beograd	125	127
Smederevo	48	49
Pančevo	39	34
Novi Sad	17	21
Niš	28	29
Bor	19	20
Kraljevo	41	40
Požega	6	7
Nikšić	20	17
Ukupno	344	344

Broj radnika u preduzećima koja se konsoliduju:

Preduzeća koja se konsoliduju	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Messer Tehnogas, Beograd	344	344
Progas, Nikšić	1	5
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	4	4
Messer BH Gas, Sarajevo	29	31
Messer Albagaz, Tirana	26	21
Messer Aligaz, Istanbul	69	69
Ukupno	473	474

4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Sredinom marta 2015. godine, Vlada Srbije, umesto traženja strateškog partnera za Železaru Smederevo, najvećeg kupca Messer Tehnogasa, odlučila da izabere menadžment koji će upravljati Železalom, dok će sama kompanija ostati u vlasništvu države Srbije.

Postrojenje za razlaganje vazduha u Smederevu projektovano je prema planiranom profilu potrošnje tadašnjeg U.S. Stil-a, koji je garantovao ispunjenost proizvodnih kapaciteta za snabdevanje čeličane. Poslednjih godina potrošnja kiseonika u Železari bila je drastično manja od ugovorenih količina i projektovanog kapaciteta novog postrojenja izgrađenog 2005. i 2006. Svaka promena proizvodnje Železare može imati veliki posredan i neposredan uticaj na Messer Tehnogas, i u smislu smanjenja prihoda od prodaje Železari, i zbog tehničkog rešenja postrojenja Messer Tehnogasa u Smederevu, napravljenog ne za snabdevanje tržišta, već za zadovoljenje tražnje Železare, što može dovesti do višestruko većih troškova električne energije po jedinici proizvoda nego što bi to bilo normalno.

U maju 2015. godine predviđen je završetak izgradnje novog postrojenja za razlaganje vazduha, investicije vredne oko 20 miliona Evra, u Boru i početak snabdevanja nove topionice RTB-a Bor. Novo postrojenje biće tri puta većeg kapaciteta od postojeće fabrike.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2015. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 6.263.613 HRSD i investicije u iznosu od 1.276.727 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radi na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i rast investicija u poređenju sa 2014. kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite.

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na maksimalno smanjenju ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljenje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica preduzeća, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja, sagledavaju cenovne, kreditne, i likvidne rizike. Dnevnom sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnim praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Vlada Republike Srbije je zaključila Ugovor o pružanju usluga upravljanja i savetovanja u poslovanju Privrednog društva Železara Smederevo sa „HPK inženjering“ iz Holandije. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- dokapitalizacija Messer Aligaza u 1.028.338,81 EUR u toku 2014. godine. Preduzeće je kupilo preostale akcije Messer Aligaza od manjinskih akcionara i to od Messer Bulgaria, Messer Hungarogas, Messer Austria, Messer Tatragas u ukupnom iznosu od 3.845,68 EUR
- Messer BH Gas, Sarajevo je pozitivno poslovalo 2013. godine i ostvarilo dobit. Iz dobiti ostvarene za 2013. godine, Messer Tehnogasu je isplaćena dividenda kao osnivaču, u iznosu od 811.438,70 a EUR neto u 2014. godini.

9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2014. god:

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2014. god:

- Iz oblasti hemije i industrije:
  1. Inertizacija i guranje kracera (inertization and pigging) naftovoda sirove nafte.
  2. Produvanje, stavljanje pod pritisak azota i presurizacija aminskog postrojenja u atmosferi azota u postrojenju za aminsko pranje prirodnog gasa.
  3. Hlađenje čvrstih sklopova (shrink fitting).

- Iz oblasti primene gasa u tretmanu voda:
  1. Prvi put primena CO₂ za neutralizaciju sirove vode u proizvodnji pijaće vode – Majdevo – Kruševac
  2. Prva neutralizacija sa CO₂ industrijske otpadne vode
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji: rađeni su eksperimenti hlađenja u industriji mesa i mleka i pekarskoj industriji
- Iz oblasti primene suvog leda: rađeni su eksperimenti čišćenja površina u štamparijama, elektro industriji, livnicama, u auto industriji, remontu vojnih aviona, kod čvrstih spojeva u mašinskoj industriji.

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Messer Tehnogas AD sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Na lokaciji Rakovice nabavljeni su specijalni kontejneri za sakupljanje šljake pri proizvodnji acetilena. To omogućava lakše i bezbednije pruzimanje otpada.
- Na lokaciji Rakovice je ugrađena centrifugalna pumpa za pretakanje TO₂, čiji efekat se ogleda u smanjenju emisija kao i smanjenju buke na okolinu.
- Na lokaciji Kraljeva izvršena je kompletna zamena postojeće stolarije koja ispunjava sve zahtev u smislu samnjenja tj. uštede energije za grejanje. Takođe je započeta termoizolacija spoljnih zidova
- Na lokaciji Novog Sada su nabavljena tri kontejnera zapremine 1m³ za razvrstavanje otpada
- Na lokaciji Smedereva izvršena je zamena živih svetiljki sa LED svetiljkama što je dovelo do smanjenja utroška energije.
- Na lokaciji Niša urađena je termo izolacija ispod krova prostorije prodajnog centra, kao i ugradnja mini elektro kotla za grejanje, osvetljenje reklamnih panoa pomoću reflektora zamenjeno je osvetljenjem sa LED diodama
- Na lokaciji Niša zamenjeno je u prostorijama prodaje, magacina. Postojeće grejanje TA pećima i grejalicama zamenjeno je električnim kotlom
- Na lokaciji Pančeva zamenjeno je grejanje u proizvodnim pogonima.
- Na lokaciji Pančeva urađen je novi sistem snabdevanja tehničkom vodom. Na pogonu vodonika se koristi voda iz bunara a na pogonu proizvodnje azota koristi se povratna voda rashladnog sistema kompresora
- Na lokaciji Pančevo urađena je termo izlacija na plafonima punionice gasnih smeša i u komandnoj zgradi postrojenja za proizvodnju azota i na taj način smanjena je potrošnja energije za zagrevanje.

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Preduzeće ima registrovani ogranak u Crnoj Gori i to Messer Tehnogas Fabrika Nikšić, koja je u Crnoj Gori registrovana kao deo stranog društva.

13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspeštosti poslovanja

Iznos ulaganja u hiljadama RSD

Učešće u kapitalu

U hiljadama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav. lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

Preduzeće je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2014. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na hemijskom fakultetu i smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja, osim što je Poverenik za zaštitu podataka o ličnosti podneo protiv Društva prekršajnu prijavu zbog objavljivanja originalnog spiska akcionara Društva, dobijenom u pdf formi od Centralnog registra, na svom sajtu i Društvo je u 2014.godini platilo prekršajnu kaznu od 100.000 RSD zbog toga, jer je mišljenje suda i poverenika bilo da je Društvo moralo sa pdf spiska da učini određene podatke o akcionarima nevidljivim.

Beograd, 16.04.2015. godine.

W
Izvršni direktor

Ernst Bode

**II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2014. GODINU ZA KONSOLIDOVANO
PREDUZEĆE „MESSER TEHNOGAS“**

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2014. GODINU ZA KONSOLIDOVANO PREDUZEĆE „MESSER TEHNOGAS“

1. Opšti podaci

“Messer Tehnogas” AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih gasova i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 9 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore.

U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Preduzeće ima zavisna pravna lica i ona zajedno sa Messer Tehnogasom sačinjavaju Grupu:

Zavisna preduzeća	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik
- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše.
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja uglavnom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001, ISO 14001, FSSC 22000.

Preduzeće ima jednodomo upravljanje sa Odborom direktora i Izvršnim direktorom.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Franz Gerfried Schmidt , član
- Dragijana Radonjić-Petrović, član
- Dragan Đuričin, član
- Ernst Bode, član

Izvršni direktor društva je Ernst Bode.

Draganu Đuričinu je isplaćena neto naknada za člana odbora direktora u iznosu od 360.476 RSD.

Menadžment društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor
- Ilija Trujić, Prokurist- direktor proizvodnje i održavanja
- Đorđe Savić, Prokurist- direktor prodaje
- Zoran Radibratović- Prokurist – direktor novih primena, projektovanja, servisa i logistike
- Mirko Goranović – Prokurist- direktor administracije

Organizacione jedinice preduzeća (ogranci preduzeća koji se ne registruju) nalaze se na sledećim proizvodnim i prodajnim lokacijama: Beograd, Smederevo, Pančevo, Novi Sad, Niš, Kraljevo, Požega, Bor i Nikšić ogranak u Crnoj Gori.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Privreda Srbije je 2013. godine zabeležila rast bruto domaćeg proizvoda od 2,6%, najviše zahvaljujući izvozu Fiata, ali je 2014. godine ponovo skliznula u recesiju, sa padom BDP-a od -1,8% i padom industrijske proizvodnje od -6,5%. Najveći uticaj na negativni rast imale su poplave koje su pogodile mnoge krajeve zemlje u maju, kao i činjenica da Železara Smederevo još nije pronašla strateškog partnera.

Lokalna valuta je oslabila od početka 2014. godine, kada je evro vredeo 114,64 RSD, a dinar imao svoju najveću vrednost, do 120,96 RSD za jedan evro poslednjeg dana decembra 2014. Svoju najnižu vrednost dinar je imao 18. decembra, 122,63 dinara za 1 Eur.

Strane direktne investicije su na istom nivou kao i prethodne godine (1.263 miliona Evra).

Messer Tehnogas je 2014. godine imao rast prihoda od prodaje za 6% u poređenju sa prethodnom godinom, a kako nelikvidnost u srpskoj privredi i dalje predstavlja veliki problem i prepreku za poslovne aktivnosti, zabeležen je i rast potraživanja u odnosu na prošlu godinu.

Ključni pokazatelji poslovanja Messer Tehnogasa 2014. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA

	RSD 000	RSD 000
	31.12.2014.	31.12.2013.
Poslovni prihodi	8.056.352	7.664.887
Prihodi od prodaje	7.922.122	7.568.142
Ostali poslovni prihodi	134.230	96.745
Poslovni rashodi	6.665.460	6.514.238
Nabavna rednost prodane robe	717.439	588.224
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	28.284	17.027
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	71.513	76.995
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	79.993	68.449
Troškovi materijal	533.763	548.861
Troškovi energije i goriva	1.988.046	1.978.926
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	1.042.566	1.062.652
Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.013.519	1.014.772
Ostali poslovni rashodi	1.389.931	1.346.376
Poslovni dobitak	1.390.892	1.150.649
Finansijski prihodi	222.725	274.555
Finansijski rashodi	94.206	222.063
Prihodi od uslađenja vrednosti imovine	264.668	0
Rashodi od uslađenja vrednosti imovine	1.076.884	1.130.328
Ostali prihodi	106.633	205.364
Ostali rashodi	69.191	100.778
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	744.637	177.399
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	4.537	14.457
Dobitak pre oporezivanja	740.100	162.942
Poreski rashodi perioda	243.289	172.907
Odloženi poreski rashod	0	44.154
Odloženi poreski prihod	24.777	0
Neto dobitak/gubitak	521.588	-54.119

BILANS STANJA

	RSD 000	RSD 000
	31.12.2014.	31.12.2013.
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerjalna ulaganja	12.968	6.458
Nekretnine, postojenja i oprema	7.755.926	7.563.352
Investicione nekretnine	85	134
Učešće u kapitalu	590	590
Ostali dugoročni finansijski plasmani	245.454	243.373
Ukupna stalna imovina	8.015.023	7.813.907
Obrtna imovina		
Zalihe	408.718	523.855
Potraživanja	1.767.891	1.998.625
Druga potraživanja	242.144	214.443
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.661	1.710.975
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	348.443	666.725
Porez na dodatu vrednost i AVR	34.407	183.563
Ukupna obrtna imovina	5.638.264	5.298.186
Odložena poreska sredstva	16	369
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	13.653.303	13.112.462
Vanposlovna aktiva	37.264	79.553
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.885.350
Rezerve	1.721.776	1.486.269
Nerspoređena dobit i gubita	8.458.955	7.937.367
Ukupan kapital	12.064.965	11.308.986
Dugoročna rezervisanja	58.023	76.327
Dugoročni krediti	107.965	0
Ostale dugoročne obaveze	6.048	5.732
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze	190.825	650.041
Primljeni avansi , depoziti i kaucije	47.853	31.526
Obaveze iz poslovanja	793.558	743.885
Ostale kratkoročne obaveze	267.822	215.571
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	94.981	40.936
PVR	17.339	9.808
Ukupne kratkoročne obaveze	1.412.378	1.691.767
Odložene poreske obaveze	3.924	29.650
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	13.653.303	13.112.462
Vanbilansa pasiva	37.264	79.553

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA		
Prinos na ukupan kapital	6,17	%
		%
Neto prinos na sopstveni kapital	4,32	%
		%
Stepen zaduženosti	11,60	%
		%
	6,47	
Stopa neto dobitka		%
		%
I stepen likvidnosti	24,67	%
		%
II stepen likvidnosti	568,94	%
Neto obrtni kapital	4.225.886	HRSD
Tržišna kapitalizacija	5.650.822.758	HRSD
Dobit po akciji	503,14	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća u Messer Tehnogas-u:

Organizacione jedinice preduzeća	31.12.2014	31.12.2013
Beograd	125	127
Smederevo	48	49
Pančevo	39	34
Novi Sad	17	21
Niš	28	29
Bor	19	20
Kraljevo	41	40
Požega	6	7
Nikšić	20	17
Ukupno	344	344

Broj radnika u preduzećima koja se konsoliduju:

Preduzeća koja se konsoliduju	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Messer Tehnogas, Beograd	344	344
Progas, Nikšić	1	5
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	4	4
Messer BH Gas, Sarajevo	29	31
Messer Albagaz, Tirana	26	21
Messer Aligaz, Istanbul	69	69
Ukupno	473	474

4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Sredinom marta 2015. godine, Vlada Srbije, umesto traženja strateškog partnera za Železaru Smederevo, najvećeg kupca Messer Tehnogasa, odlučila da izabere menadžment koji će upravljati Železalom, dok će sama kompanija ostati u vlasništvu države Srbije.

Postrojenje za razlaganje vazduha u Smederevu projektovano je prema planiranom profilu potrošnje tadašnjeg U.S. Stil-a, koji je garantovao ispunjenost proizvodnih kapaciteta za snabdevanje čeličane. Poslednjih godina potrošnja kiseonika u Železari bila je drastično manja od ugovorenih količina i projektovanog kapaciteta novog postrojenja izgrađenog 2005. i 2006. Svaka promena proizvodnje Železare može imati veliki posredan i neposredan uticaj na Messer Tehnogas, i u smislu smanjenja prihoda od prodaje Železari, i zbog tehničkog rešenja postrojenja Messer Tehnogasa u Smederevu, napravljenog ne za snabdevanje tržišta, već za zadovoljenje tražnje Železare, što može dovesti do višestruko većih troškova električne energije po jedinici proizvoda nego što bi to bilo normalno.

U maju 2015. godine predviđen je završetak izgradnje novog postrojenja za razlaganje vazduha, investicije vredne oko 20 miliona Evra, u Boru i početak snabdevanja nove topionice RTB-a Bor. Novo postrojenje biće tri puta većeg kapaciteta od postojeće fabrike.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2015. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 6.263.613 HRSD i investicije u iznosu od 1.276.727 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radi na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i rast investicija u poređenju sa 2014. kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite.

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na maksimalno smanjenju ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljenje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica preduzeća, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja, sagledavaju cenovne, kreditne, i likvidne rizike. Dnevnim sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnim praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Vlada Republike Srbije je zaključila Ugovor o pružanju usluga upravljanja i savetovanja u poslovanju Privrednog društva Železara Smederevo sa „HPK inženjering“ iz Holandije. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- dokapitalizacija Messer Aligaza u 1.028.338,81 EUR u toku 2014. godine. Preduzeće je kupilo preostale akcije Messer Aligaza od manjinskih akcionara i to od Messer Bulgaria, Messer Hungarogas, Messer Austria, Messer Tatrugas u ukupnom iznosu od 3.845,68 EUR
- Messer BH Gas, Sarajevo je pozitivno poslovalo 2013. godine i ostvarilo dobit. Iz dobiti ostvarene za 2013. godine, Messer Tehnogasu je isplaćena dividenda kao osnivaču, u iznosu od 811.438,70 a EUR neto u 2014. godini.

9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razovja

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2014. god:

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2014. god:

- Iz oblasti hemije i industrije:
  1. Inertizacija i guranje kracera (inertization and pigging) naftovoda sirove nafte.
  2. Produvanje, stavljanje pod pritisak azota i presurizacija aminskog postrojenja u atmosferi azota u postrojenju zaaminsko pranje prirodnog gasa.
  3. Hlađenje čvrstih sklopova (shrink fitting).

- Iz oblasti primene gasa u tretmanu voda:
  1. Prvi put primena CO₂ za neutralizaciju sirove vode u proizvodnji pijaće vode – Majdevo – Kruševac
  2. Prva neutralizacija sa CO₂ industrijske otpadne vode
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji: rađeni su eksperimenti hlađenja u industriji mesa i mleka i pekarskoj industriji
- Iz oblasti primene suvog leda: rađeni su eksperimenti čišćenja površina u štamparijama, elektro industriji, livnicama, u auto industriji, remontu vojnih aviona, kod čvrstih spojeva u mašinskoj industriji.

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Messer Tehnogas AD sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Na lokaciji Rakovice nabavljeni su specijalni kontejneri za sakupljanje šljake pri proizvodnji acetilena. To omogućava lakše i bezbednije pruzimanje otpada.
- Na lokaciji Rakovice je ugrađena centrifugalna pumpa za pretakanje TO₂, čiji efekat se ogleda u smanjenju emisija kao i smanjenju buke na okolinu.
- Na lokaciji Kraljeva izvršena je kompletna zamena postojeće stolarije koja ispunjava sve zahtev u smislu samnjenja tj. uštede energije za grejanje. Takođe je započeta termoizolacija spoljnih zidova
- Na lokaciji Novog Sada su nabavljena tri kontejnera zapremine 1m³ za razvrstavanje otpada
- Na lokaciji Smedereva izvršena je zamena živih svetiljki sa LED svetiljkama što je dovelo do smanjenja utroška energije.
- Na lokaciji Niša urađena je termo izolacija ispod krova prostorije prodajnog centra, kao i ugradnja mini elektro kotla za grejanje, osvetljenje reklamnih panoa pomoću reflektora zamenjeno je osvetljenjem sa LED diodama
- Na lokaciji Niša zamenjeno je u prostorijama prodaje, magacina. Postojeće grejanje TA pećima i grejalicama zamenjeno je električnim kotlom
- Na lokaciji Pančeva zamenjeno je grejanje u proizvodnim pogonima.
- Na lokaciji Pančeva urađen je novi sistem snabdevanja tehničkom vodom. Na pogonu vodonika se koristi voda iz bunara a na pogonu proizvodnje azota koristi se povratna voda rashladnog sistema kompresora
- Na lokaciji Pančevo urađena je termo izlacija na plafonima punionice gasnih smeša i u komandnoj zgradi postrojenja za proizvodnju azota i na taj način smanjena je potrošnja energije za zagrevanje.

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Preduzeće ima registrovani ogranak u Crnoj Gori i to Messer Tehnogas Fabrika Nikšić, koja je u Crnoj Gori registrovana kao deo stranog društva.

13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspeštosti poslovanja

Iznos ulaganja u hiljadama RSD

Učešće u kapitalu

U hiljadama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

Preduzeće je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2014. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na hemijskom fakultetu i smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja, osim što je Poverenik za zaštitu podataka o ličnosti podneo protiv Društva prekršajnu prijavu zbog objavljivanja originalnog spiska akcionara Društva, dobijenom u pdf formi od Centralnog registra, na svom sajtu i Društvo je u 2014.godini platilo prekršajnu kaznu od 100.000 RSD zbog toga, jer je mišljenje suda i poverenika bilo da je Društvo moralo sa pdf spiska da učini određene podatke o akcionarima nevidljivim.

Beograd, 16.04.2015. godine.

Izvršni direktor

Ernst Bode

III. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA KONSOLIDOVANOG

Izjavljujem da je prema mome najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine, promenama na kapitalu i o ostalom rezultatu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Olivera Rogović	Rukovodilac finansija i knjigovodstva

IV. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG IZVEŠTAJA

Godišnji konsolidovani izveštaj društva za 2014. godinu, je razmotren i prihvaćen 23.04.2015. od strane Odbora direktora. Godišnji konsolidovani izveštaj društva u momentu objavljivanja još nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog oragana o usvajanju Godišnjeg konsolidovanog izveštaja.

V. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2014. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti.

VI. NAPOMENA

Skupština društva nije usvojila Godišnji konsolidovani izveštaj. Odluka o usvajanju Godišnjeg konsolidovanog izveštaja biće na usvajanju na redovnoj godišnjoj skupštini. Odluka o usvajanju Godišnjeg konsolidovanog izveštaja biće naknadno objavljena u celosti.

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja. Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Beogradu,

Izvršni direktor

Dana 24.04.2015.

Ernst Bode